

EVALUAČNÍ ZPRÁVA

Mid-term evaluace realizace
strategie komunitně vedeného místního
rozvoje pro území MAS Horní Pomoraví

Obsah

1. Cíle mid-term evaluace realizace SCLLD na úrovni MAS	6
2. Odpovědi na evaluační otázky, doporučení (opatření).....	7
Oblast A – Interní procesy a postupy implementace SCLLD na úrovni nositele SCLLD	7
Hodnocené procesy	8
Sebehodnocení jednotlivých procesů a činností.....	9
Oblast B – Relevance SCLLD	22
EO: B.1 Do jaké míry jsou východiska pro realizaci SCLLD, tj. závěry SWOT analýzy a Analýzy problémů a potřeb (APP) a identifikovaná rizika stále platná?	24
Zdroje dat/informací	29
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	29
Odpovědi na evaluační podotázky	29
Odpověď na evaluační otázku, doporučení.....	31
EO: B.2 Do jaké míry odpovídají cíle a opatření SCLLD aktuálním problémům a potřebám území MAS?.....	32
Zdroje dat/informací	32
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	32
Odpovědi na evaluační podotázky	32
Odpověď na evaluační otázku, doporučení.....	34
EO: B.3 Do jaké míry jsou alokované finanční prostředky na jednotlivá Opatření/fiche Programových rámců dostatečné pro vyřešení identifikovaných problémů a potřeb v území MAS?	35
Zdroje dat/informací	35
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	35
Odpovědi na evaluační podotázky	35
Odpověď na evaluační otázku, doporučení.....	36
EO: B.4 Do jaké míry obsahují Programové rámce právě taková Opatření/Fiche, o které je ze strany potenciálních žadatelů zájem?.....	37
Zdroje dat/informací	37
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	37
Odpovědi na evaluační podotázky	37
Odpověď na evaluační otázku, doporučení.....	40
Oblast C – Výstupy a výsledky implementace SCLLD	42
EO C.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2018 nachází (do jaké míry je průběh realizace v souladu s plánovaným harmonogramem výzev)?	43
Zdroje dat/informací	43
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	43
Záznamy, které MAS vytvoří při zodpovídání EO, a které použije pro její zodpovězení	43
Odpověď na evaluační otázku, doporučení.....	44
EO C.2 Do jaké míry přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů (věcný a finanční pokrok realizace SCLLD)?.....	45

Zdroje dat/informací	45
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	45
Biocentra a protierozní opatření	51
Parky a návsi	51
Odpovědi na evaluační podotázky	52
Odpověď na evaluační otázku, doporučení	53
C.3 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účelně (tj. do jaké míry intervence splnila svůj účel)?	53
Zdroje dat/informací	53
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	53
Odpovědi na evaluační podotázky	54
Odpověď na evaluační otázku, doporučení	55
C.4 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účinně a do jaké míry přinesly i neplánované (pozitivní i negativní) účinky?	55
Zdroje dat/informací	55
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	55
Odpovědi na evaluační podotázky	55
Odpověď na evaluační otázku, doporučení	56
C.5 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení specifických cílů opatření/fichí Programových rámců?	57
Zdroje dat/informací	57
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	57
Odpovědi na evaluační podotázky	57
Odpověď na evaluační otázku, doporučení	57
C.6 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?	58
Zdroje dat/informací	58
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	58
Odpovědi na evaluační podotázky	58
Odpověď na evaluační otázku, doporučení	59
C.8 Do jaké míry podpořily intervence Programu rozvoje venkova místní rozvoj ve venkovských oblastech?	60
Zdroje dat/informací	60
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	60
Odpovědi na evaluační podotázky	60
Odpověď na evaluační otázku, doporučení	61
3. Manažerské shrnutí výstupů a výsledků dosavadní implementace SCLLD	63
3.1 Evaluační postup	68
3.2 Harmonogram zpracování mid-term evaluace	68

Seznam tabulek

Tabulka 1 – Přehled osob zapojených do evaluace v Oblasti A – Interní procesy a postupy implementace SCLLD na úrovni MAS	7
Tabulka 2 – Sebeevaluační tabulka – 1. Proces: Příprava výzev	9
Tabulka 3 – Sebeevaluační tabulka – 2. Proces: Vyhlášení výzev a příjem žádostí	11
Tabulka 4 – Sebeevaluační tabulka – 3. Proces: Hodnocení žádosti o dotaci a výběr projektů	14
Tabulka 5 – Sebeevaluační tabulka – 4. Proces: Animační činnost	17
Tabulka 6 – Sebeevaluační tabulka – 5. Proces: Financování realizace SCLLD z IROP 4.2	19
Tabulka 7 – Sebeevaluační tabulka – 6. Proces: Příprava integrované strategie CLLD	20
Tabulka 8 – Vzor tabulky pro zpracování jednoduché intervenční logiky opatření/fichí programových rámců schválené SCLLD	24
Tabulka 9 – Přehled kontextových ukazatelů o území MAS Horní Pomoraví.....	29
Tabulka 10 – Návrh úpravy tabulky g) pro účely mid-term evaluace	46
Tabulka 11 – Návrh úpravy tabulky e) pro účely mid-term evaluace	50
Tabulka 12 – Skutečný harmonogram klíčových činností mid-term evaluace SCLLD MAS Horní Pomoraví	68

Seznam zkratk

APP	- Analýza problémů a potřeb
ČR	- Česká republika
ČSÚ	- Český statistický úřad
EO	- Evaluační otázka
EU	- Evropská unie
EZFRV	- Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
FNaP	- Formální náležitosti a přijatelnost
IROP	- Integrovaný regionální operační program
MAP	- místní akční plán
MAS	- Místní akční skupina
MMR–ORP	- Ministerstvo pro místní rozvoj, odbor regionální politiky
MPIN	- Metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014-2020
NS MAS	- Národní síť Místních akčních skupin ČR
OPZ	- Operační program Zaměstnanost
OP ŽP	- Operační program Životní prostředí
PR	- Programový rámec
PRV	- Program rozvoje venkova
ŘO	- Řídící orgán
SCLLD	- Strategie komunitně vedeného místního rozvoje
VH	- Věcné hodnocení

1. Cíle mid-term evaluace realizace SCLLD na úrovni MAS

Cílem mid-term evaluace realizace SCLLD MAS Horní Pomoraví je provedení hodnocení realizace integrované strategie komunitně vedeného místního rozvoje na úrovni nositele, tj. MAS Horní Pomoraví, v programovém období 2014–2020. Hodnotitel (evaluátor) provádí evaluaci na základě Zadání vydaného MMR-ORP¹.

MAS Horní Pomoraví provádí hodnocení s využitím předepsaných metod a postupů a za dodržení minimálního stanoveného rozsahu šetření zodpovídá stanovené evaluační otázky a jejich podotázky (v Oblasti B a C) a vyhodnotí stanovené procesy a činnosti (v Oblasti A).

Cíli mid-term evaluace realizace SCLLD je:

1. zhodnotit relevanci nastavení (zacílení) Programových rámců SCLLD za účelem včasné identifikace případných nedostatků a prevence nevyčerpání alokace v jednotlivých Programových rámcích,
2. zhodnotit nastavení činností a procesů realizovaných MAS Horní Pomoraví v souvislosti s implementací SCLLD za účelem včasné identifikace jejich špatného nastavení, odstranění nedostatků a zefektivnění činností a procesů,
3. zhodnotit pokrok v plnění cílů Programových rámců SCLLD a identifikace případných bariér a definice vhodných opatření vedoucích k lepšímu naplňování (dosahování) stanovených cílů,
4. zhodnotit a prokázat případný příspěvek SCLLD ke vzniku přidané hodnoty v území MAS Horní Pomoraví.

Souhrnně lze tedy říci, že mid-term evaluace realizace SCLLD slouží k:

1. včasnému rozpoznání případných nedostatků v nastavení a realizaci SCLLD,
2. navržení vhodných opatření pro eliminaci identifikovaných nedostatků, přičemž ideálně by mělo být následujícím krokem, který však již není součástí samotné evaluace:
  - a. vytvoření předpokladů pro zavedení navržených opatření do praxe a jejich následná implementace.

Hlavním uživatelem výstupů mid-term evaluace je místní akční skupina Horní Pomoraví jako nositel SCLLD MAS Horní Pomoraví - lidé, příroda a tradice.

---

¹ Viz <http://mmr.cz/cs/Microsites/Uzemni-dimenze/Evaluace-IN>.

2. Odpovědi na evaluační otázky, doporučení (opatření)

Oblast A – Interní procesy a postupy implementace SCLLD na úrovni nositele SCLLD

MAS Horní Pomoraví provádí evaluaci interních procesů a postupů implementace SCLLD na úrovni MAS vyplněním níže uvedených sebeevaluačních tabulek, a to na základě **svých znalostí a zkušeností z dosavadní realizace SCLLD**. Na hodnocení oblasti A se v MAS Horní Pomoraví podíleli pracovníci MAS a členové kontrolního výboru, který je dle statutu organizace odpovědný za hodnocení naplňování SCLLD.

Tabulka 1 – Přehled osob zapojených do evaluace v Oblasti A – Interní procesy a postupy implementace SCLLD na úrovni MAS

Jméno	pracovník MAS / člen orgánu MAS / ostatní
Mgr. Karel Hošek	Vedoucí zaměstnanec CLLD MAS Horní Pomoraví
Ing. Renata Baslerová	Projektový manažer CLLD
Ing. Hana Olejníková	Projektový manažer CLLD
Bc. Veronika Foltýnová	Projektový manažer CLLD
Ambroz František	Člen kontrolního výboru
Bezděková Martina	Člen kontrolního výboru
Halenková Eva	Člen kontrolního výboru
Hatoň Luděk	Člen kontrolního výboru
Špíková Olga	Člen kontrolního výboru
Vogel Jiří	Člen kontrolního výboru

Účelem hodnocení v Oblasti A je pomocí zralé úvahy identifikovat nejdůležitější pozitiva a negativa, nikoliv zpracovat vyčerpávající výčet pozitiv a negativ. MAS Horní Pomoraví se zaměřuje právě na taková, pro která lze navrhnout vhodná opatření s vysokou pravděpodobností jejich implementace (v aktuálním, případně budoucím programovacím období).

Níže uvedené tabulky MAS vyplnila na základě **svých zkušeností a znalostí**. Postup vyplnění jednotlivých hodnotících tabulek je následovný:

1. MAS u každého procesu zváží a zodpoví následující otázky:

- Jak jsme tuto činnost dělali?
- Kdo tuto činnost vykonával?
- Proč jsme postupovali tak, jak jsme postupovali?
- Co konkrétně nám v rámci dané činnosti působí největší problém/y?
- Jak bychom mohli příště postupovat lépe (efektivněji, správně)?
- Daří se nám dodržovat termíny, které jsme si nastavili? Pokud ne, proč tomu tak je?
- Jaké postupy a činnosti se nám osvědčily?

2. Na základě odpovědí na výše uvedené otázky k jednotlivým činnostem MAS do tabulky zapíše:

- Nalezená pozitiva provádění dané činnosti (případy dobré praxe v dané činnosti, klíčové faktory činnosti na její správné a efektivní fungování)

- *Nalezená negativa provádění dané činnosti (případy špatné praxe v dané činnosti, klíčové negativní skutečnosti, nedostatky které negativně ovlivňují provádění dané činnosti na MAS),*
- *Návrh opatření, jak se v budoucnu daným negativům vyhnout, opatření pro zlepšení (zrychlení, zefektivnění) dané činnosti.*

3. Formulace (výběr) klíčových závěrů k danému procesu v části „Klíčové závěry“.

Při hodnocení jednotlivých procesů, respektive činností MAS Horní Pomoraví využívá zejména následující zdroje dat a informací / metody:

- analýzy obsahu příslušných interních dokumentů a záznamů MAS (např. interní postupy MAS IROP a PRV, výzvy MAS v OPZ, seznamy žadatelů, záznamy z hodnocení a výběru projektů atp.),
- analýzy dat a informací z MS2014+ (ve vztahu k výzvám MAS, hodnocení MAS atd.),
- brainstorming/skupinová diskuse pracovníků MAS.

Hodnocené procesy

MAS Horní Pomoraví hodnotí následující procesy probíhající na MAS:

1. **Proces: Příprava výzev**
2. **Proces: Vyhlášení výzev a příjem žádostí**
3. **Proces: Hodnocení žádostí o dotaci a výběr projektů**
4. **Proces: Animační činnost (animace a komunikace)**
5. **Proces: Financování realizace SCLLD z IROP 4.2**
6. **Proces: Příprava integrované strategie CLLD**

Sebehodnocení jednotlivých procesů a činností

Tabulka 2 – Sebeevaluační tabulka – 1. Proces: Příprava výzev

1. Proces: Příprava výzev PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV			
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)
Shromáždění podkladů (vzorů, šablon, sledování aktualizací)	<ul style="list-style-type: none"> • Zpracované metodiky od ŘO, vzory dokumentů od ŘO • Zasilání ucelených informací ze strany NS MAS • Spolupráce mezi MAS, společná setkávání – vzájemné informování 	<ul style="list-style-type: none"> • Častá aktualizace dokumentů ze strany ŘO – špatná orientace v dokumentech • Nejednotnost metodik a postupů – špatná orientace pracovníků MAS, zvýšené nároky na sledování aktualizací 	<ul style="list-style-type: none"> • Diskuse se zástupci NS MAS - přenos informací na ŘO • Pravidelné sledování informací z NS MAS a sledování aktualizací dokumentů
Příprava textu výzvy (vč. návrhu alokace výzvy)	<ul style="list-style-type: none"> • Existence vzorových dokumentů • Lidé z praxe v rozhodovacím orgánu MAS – schopni posoudit nastavení alokací • Animace území – povědomí o potenciálních žadatelích a konkrétních projektových záměrech v území 	<ul style="list-style-type: none"> • Odhad nastavení alokací zejména prvních výzev – připravenost projektových záměrů 	<ul style="list-style-type: none"> • Intenzivní animace území, zjišťování stavu připravenosti projektových záměrů (projekty v „šuplíku“)
Příprava součástí výzvy (např. kontrolní listy, preferenční kritéria)	<ul style="list-style-type: none"> • Existence vzorových dokumentů • 	<ul style="list-style-type: none"> • Principy pro tvorbu PK v PRV nelze průběžně měnit a reagovat tak na aktuální potřeby • Principy pro tvorbu PK v PRV definována příliš široce a je problém nalézt konsensus s ŘO při výkladu • Nutnost v PRV uplatnit všechny principy PK v rámci realizace 	<ul style="list-style-type: none"> • Definovat si více možných PK • Konkrétnější definice PK ve strategii • Strategie by měl být „živý dokument“, možnost reagovat na aktuální vývoj a dění – podnět NS MAS pro budoucí vyjednávání • Nechat přípravě výzvy MAS v IROP více času a nesnažit se splnit milníky mit-term evaluace

**1. Proces: Příprava výzev
PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV**

Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)
		<ul style="list-style-type: none"> • MAS ve spolupráci ŘO IROP se nepovedlo nalézt kritéria hodnotící širší kontext projektu ve vztahu k žadateli či místě realizace 	
Schválení výzvy odpovědným orgánem MAS	<ul style="list-style-type: none"> • Možnost schvalování per rollam – možnost reagovat a zapracovat připomínky ze strany ŘO 	<ul style="list-style-type: none"> • neidentifikováno 	
Příprava interních předpisů (postupů) pro implementaci PR, vč. jejich schvalování odpovědnými orgány MAS	<ul style="list-style-type: none"> • Existence vzorových dokumentů • Schvalování v kompetenci Programového výboru (delegováno VH) 	<ul style="list-style-type: none"> • dlouhá schvalovací doba ze strany ŘO - zablokování vyhlášení výzev pro IROP • MAS byla zbytečně zatěžována změnou metodických dokumentů IROP, které neměli reálný dopad na kvalitu či eliminaci chybovosti, ale zásadně brzdili přípravu výzev MAS 	<ul style="list-style-type: none"> • Prostřednictvím NS MAS – apelovat na dodržování/stanovení termínů ze strany ŘO a eliminovat zbytečné změny metodických dokumentů ŘO
Uveřejňování informací (např. avíza výzev, pozvánky, výzvy ad.) a komunikace s potenciálními žadateli	<ul style="list-style-type: none"> • Web + facebook MAS • PR v regionálních médiích • E-mailová rozesílka potenciálním žadatelům, členům a partnerům MAS • Předávání informací v území (starosta informuje podnikatele, existence platformy MAP, pozitivní příklady z území ...) 	<ul style="list-style-type: none"> • Žadatelé, zejména podnikatelé nemají čas sledovat informace 	<ul style="list-style-type: none"> • Nutnost osobního kontaktu s potencialními žadateli, cílené oslovování, cílenější PR v regionu, spolupráce mezi aktéry v území
Komunikace s nadřazenými orgány při přípravě výzev	<ul style="list-style-type: none"> • Profesionální, intenzivní spolupráce s ŘO PRV, OPZ a OPŽP 	<ul style="list-style-type: none"> • MAS i ŘO byly zbytečně zatěžovány administrativními změnami implementační struktury a metodických dokumentech a 	<ul style="list-style-type: none"> • Diskuse se zástupci NS MAS o eliminovat neodůvodněné změny v implementační struktuře a metodických dokumentech

1. Proces: Příprava výzev PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV			
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)
		ŘO IROP nebyl sto schopno v čas a adekvátně komunikovat s MAS	

Klíčové závěry/zjištění a doporučení k 1. Procesu: Příprava výzev:

MAS Horní Pomoraví oceňuje spolupráci s pracovníky ŘO, připravené vzorové dokumenty. Jako důležitá se jeví animace a znalost vlastního území pro správné nastavení alokací a preferenčních kritérií.

Tabulka 3 – Sebeevaluační tabulka – 2. Proces: Vyhlášení výzev a příjem žádostí

2. Proces: Vyhlášení výzev a příjem žádostí PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV			
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)
Shromáždění metodických podkladů pro práci s MS2014+/PF	<ul style="list-style-type: none"> Zkušenost manažerů MAS v rámci celostátních výzev ještě před spuštěním výzev MAS Příručky a návody pro práci s MS/PF Výměna informací a spolupráce mezi MAS 	<ul style="list-style-type: none"> Metodické podklady k dispozici pozdě (často až ve chvíli, kdy již jsou materiály MAS zpracovány) 	<ul style="list-style-type: none"> Prostřednictvím NS MAS apelovat na včasné zpracování ŘO

Školení	<ul style="list-style-type: none"> • Manažeři pro IROP a OPZ proškoleni v práci s MS, manažeři pro PRV – postupují dle příruček SZIF • Účast na školeních ŘO v rámci celostátního 	<ul style="list-style-type: none"> • chybějící školení pro práci s PF • Chybějící počáteční školení k pravidlům SZIF 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivnější spolupráce se SZIF, iniciace školení
Zadání výzvy do MS/PF	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduchý proces zvládnutelný na základě příruček, intuitivní zadávání v PRV • Výborná spolupráce s pracovníky ŘO 	<ul style="list-style-type: none"> • Technické potíže se systémem CSSF prodlužuje administrativní postupy 	<ul style="list-style-type: none"> • Nutno počítat s delším časovým horizontem zadání výzvy při možných potížích
Provádění změn ve výzvách	<ul style="list-style-type: none"> • IROP / OPZ Administrativně jednoduchý proces • Výborná spolupráce s pracovníky ŘO 	<ul style="list-style-type: none"> • neidentifikováno 	<ul style="list-style-type: none"> •
Příprava a realizace semináře pro žadatele	<ul style="list-style-type: none"> • Seminář realizován ke každé vyhlášené výzvě • Materiály ze školení dostupné na webu MAS pro případné další zájemce 	<ul style="list-style-type: none"> • Relativně malý zájem o účast na seminářích, žadatelé dávají přednost osobním konzultacím 	<ul style="list-style-type: none"> • Zintenzivnit propagaci seminářů
Konzultační činnost pro žadatele (průběh, množství dotazů, složitost dotazů, dostupnost informací)	<ul style="list-style-type: none"> • Konzultace možné osobně, telefonicky, e-mailem • Individuální a osobní přístup ke každému jednotlivému žadateli v případě zájmu, velký zájem ze strany žadatelů – oceňují právě osobní přístup • Velice dobrá a rychlá komunikace v případě nejasností a dotazů s pracovníky ŘO • Spolupráce a výměna zkušeností s ostatními MAS 	<ul style="list-style-type: none"> • chybějící odpovědi na často kladené – opakující se dotazy k PRV (FAQ) 	<ul style="list-style-type: none"> • Podnět k FAQ předán na CP SZIF
Příjem žádostí o dotaci (PRV – listinné přílohy)	<ul style="list-style-type: none"> • Probíhá bez větších problémů • V IROP žádosti skoro vždy byly podávány přes agentury, které věděli, jak žádost vytvořit. 	<ul style="list-style-type: none"> • Neznalost prostředí PF ze strany žadatelů – podání „nevyplněné“ žádosti (žadatel se 	<ul style="list-style-type: none"> • Zintenzivnit propagaci seminářů, nabídku osobních konzultací (rozšířit i časově)

		<ul style="list-style-type: none"> neúčastnil školení, nekonzultoval) Využívání individuálních výzev OP – dřívější výzvy, větší finanční alokace (při stejném rozsahu „papírování“) Projektová nepřipravenost ze strany žadatelů (zejména u stavebních akcí) – nejsou připraveny projekty v „šuplíku“, žadatelé začínají řešit, až když je vyhlášena výzva (platí zejména pro první výzvy) 	<ul style="list-style-type: none"> Distribuce podkladových materiálů a pravidel mezi aktéry v území s dostatečným předstihem před vlastním vyhlášením výzvy – iniciovat technickou přípravu projektů (klást důraz na vysoký stupeň připravenosti projektů) Návrh na zjednodušení žádostí na menší projekty
Informování o výzvách (kdo, kdy, kým, mají žadatelé potřebné informace?)	<ul style="list-style-type: none"> Informace zveřejněny na webu MAS PR výzev - informace zveřejněny v regionálních médiích Realizace seminářů pro potencionální žadatele E-mailová rozesílka členům, partnerům, a dalším zájemcům 	<ul style="list-style-type: none"> Časová vytiženost žadatelů 	<ul style="list-style-type: none"> Zveřejňování harmonogramu plánovaných výzev na webu MAS v dostatečném předstihu

Klíčové závěry/zjištění a doporučení k 2. Procesu: Vyhlášení výzev a příjem žádostí:

Vyhlašování výzev je administrativně relativně dobře zvládnutý proces – příručky a návody jsou zpracovány přehledně. Problém je zdouhavá a často nestabilní práce v systému CSSF – iniciujeme prostřednictvím NS MAS požadavek na vyšší stabilitu a popř. zrychlení práce systému MS2014+. Přestože MAS i ŘO IROP mají vzorové šablony, tak proces schvalování trval několik měsíců.

Zájemcům o informace k jednotlivým výzvám jsou k dispozici tradiční informační kanály (web, e-mail, regionální média), žadatelé oceňují zejména osobní přístup a možnost osobních konzultací se zaměstnanci MAS. Velice kladně hodnotíme fundovanost a také promptnost pracovníků ŘO a platebních orgánů v případě konzultací složitějších dotazů.

Problémem je nepřipravenost žadatelů na předkládání projektů s nutným opatřením stavebního úřadu – často začínají řešit projektovou dokumentaci až ve chvíli, kdy je vyhlášena výzva. Je nutné posilovat animaci v území a klást důraz na vysoký stupeň připravenosti projektů, které zahrnují stavební práce.

Velice důležitá pro nás je spolupráce s ostatními MAS – kdy můžeme konzultovat konkrétní projektové „špeky“ a osobní zkušenosti kolegů z realizace projektů jejich žadatelů (osobní setkávání zejména v rámci realizace akcí Celostátní sítě pro venkov – CSV, krajské sítě MAS, osobní vztahy a kontakty).

Tabulka 4 – Sebeevaluační tabulka – 3. Proces: Hodnocení žádosti o dotaci a výběr projektů

3. Proces: Hodnocení žádostí o dotaci a výběr projektů PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV			
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)
Školení hodnotitelů (věcné hodnocení)	<ul style="list-style-type: none"> • Prováděno pravidelně školení hodnotitelů 	<ul style="list-style-type: none"> • Časová vytíženost hodnotitelů • Školení prováděno pouze z formálních důvodů v PRV a IROP (striktně daná objektivní kritéria) 	<ul style="list-style-type: none"> • Maximalizovat slučování hodnocení projektů z více OP (časová provázanost procesů) tak, aby byla potřeba se scházet regulována
Kontrola FNaP (vč. opakované kontroly, je-li to dle pravidel příslušného programu možné)	<ul style="list-style-type: none"> • Zpracované podkladové materiály – kontrolní listy 	<ul style="list-style-type: none"> • V IROP k dispozici vzorové dokumenty pozdě 	<ul style="list-style-type: none"> • Včasnější tvorba materiálů MAS
Spolupráce s (externími) hodnotiteli (výběr, zadávání, komunikace, kvalita výstupů – částkových kontrolních listů atp.)	<ul style="list-style-type: none"> • Externí hodnotitelé - poradci jsou využíváni v případě projektů OPZ 	<ul style="list-style-type: none"> • Časová vytíženost hodnotitelů • V PRV a IROP pouze formálnost hodnocení – chybí možnost reálně hodnotit kvalitu, přínos a účelnost žádosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • Precizní příprava podkladových materiálů ze strany MAS • Motivace hodnotitelů, zatraktivnění – např. hodnocení v terénu atp.
Příprava a předávání podkladů členům hodnotícího orgánu, předání podkladů (záznamy)	<ul style="list-style-type: none"> • Podklady jsou předávány hodnotitelům osobně případně elektronicky (na flash disku případně sdíleny na zabezpečeném sdíleném disku), v případě PRV jsou podklady také kopírovány dle požadavku členů VK 	<ul style="list-style-type: none"> • Časová vytíženost hodnotitelů 	<ul style="list-style-type: none"> • Precizní příprava podkladových materiálů ze strany MAS
Informování o datech jednání orgánů MAS (vč. komunikace s ŘO, příprava pozvánek, distribuce, dodržování lhůt)	<ul style="list-style-type: none"> • Rozesílání pozvánek na jednání elektronicky + telefonický kontakt, potvrzování účasti na jednáních 	<ul style="list-style-type: none"> • neidentifikováno 	<ul style="list-style-type: none"> •

3. Proces: Hodnocení žádostí o dotaci a výběr projektů PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV			
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)
<i>stanovených RO a v interních postupech k jednotlivým programovým rámcům)</i>	<ul style="list-style-type: none"> Zjišťování vhodných /nevhodných termínů pro jednotlivé členy orgánů MAS dodržuje stanovené lhůty v souladu s pravidly / interními postupy 		
<i>Věcné hodnocení výběrovým orgánem MAS (vč. např. zpracování závěrečného kontrolního listu a zápisu)</i>	<ul style="list-style-type: none"> Výsledky hodnocení VK zapisován přímo na jednání komise Zápis z jednání vypracovává manažer MAS, ověřuje obvykle předseda VK případně pověřený člen Kvalitně zpracované podkladové materiály – hodnotící listy a tabulky 	<ul style="list-style-type: none"> V PRV a IROP pouze formálnost hodnocení – chybí možnost reálně hodnotit kvalitu, přínos a účelnost žádosti. 	<ul style="list-style-type: none"> Větší snaha MAS přesvědčit RO o smysluplnosti kontextového hodnocení
<i>Vyřizování přezkumného řízení</i>	<ul style="list-style-type: none"> Díky kvalitně připraveným podkladům k výzvám a zejména intenzivní komunikaci se žadatelem nebylo přezkumné řízení doposud řešeno 	<ul style="list-style-type: none"> Nerelevantní – prozatím neřešeno 	
<i>Uveřejňování záznamů (přehled podpořených projektů, zápisy atp.)</i>	<ul style="list-style-type: none"> Seznamy podpořených projektů a zápisy z jednání orgánů jsou zveřejňovány na webu MAS v souladu s pravidly 	<ul style="list-style-type: none"> Pravidla GDPR – nelze v PRV zveřejnit název žadatele - fyzické osoby (negativně vnímáno v regionu – jedná se o veřejné prostředky) 	<ul style="list-style-type: none"> Špatnou interpretaci legislativy ČR ze strany RO nelze řešit na úrovni MAS
<i>Informování žadatelů o výsledcích hodnocení FNaP a VH (prostřednictvím MS2014+ / e-mailem)</i>	<ul style="list-style-type: none"> Žadatelé jsou o výsledcích hodnocení informováni v souladu s pravidly (formou depeše v MS případně e-mailem vyrozumění s el. 	<ul style="list-style-type: none"> Systémově komplikované odeslání depeše z CSSF a časté chyby systému při nahrávání příloh depeše 	<ul style="list-style-type: none"> Podněty k řešení – ponechat stávající systém, ale iniciovat modernizaci

3. Proces: Hodnocení žádostí o dotaci a výběr projektů PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV			
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)
	<ul style="list-style-type: none"> podpisem v případě projektů PRV) Osobní přístup k žadatelům 		
Postoupení vybraných žádostí řídicím orgánům (MS/Portál farmáře)	<ul style="list-style-type: none"> Pro IROP a OPZ provádí MAS - administrativně relativně jednoduché 	<ul style="list-style-type: none"> V PRV řeší žadatel – nutno kontrolovat odeslání 	<ul style="list-style-type: none"> Intenzivní komunikace s žadatelem

Klíčové závěry/zjištění a doporučení k 3. Procesu: Hodnocení žádostí o dotace a výběr projektů:

Největším problémem je formálnost hodnocení předložených projektů z PRV a IROP, kdy jsou posuzována kritéria v podstatě jen způsobem splnil / nesplnil, doložit/ nedoložil. Pro členy zejména Výběrové komise tento způsob hodnocení bez možnosti hodnotit kvalitu, účelnost a kontext projektu pro přínos regionu, není motivující, a to i s ohledem na vysokou administrativní a časovou náročnost.

Tabulka 5 – Sebeevaluační tabulka – 4. Proces: Animační činnost

4. Proces: Animační činnost (animace a komunikace)			
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)
Volba nástrojů komunikace (např. web MAS, web obcí, mikroregionu, tištěná média, letáky atp.)	<ul style="list-style-type: none"> • Webová stránka MAS • Elektronický zpravodaj MAS • E-mailové rozesílky • Propagace na akcích pořádaných MAS a členy MAS (např. Snídaně starostů, setkávání ředitelů škol atp.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatečné využívání osobní komunikace a animace 	<ul style="list-style-type: none"> • Zintenzivnit osobní konzultace – animace území
Příprava informačních článků/tiskových zpráv apod. (příp. schvalování)	<ul style="list-style-type: none"> • Pracovník PR – se zkušenostmi a kontakty v médiích (fundované zpracování článků) • Články pravidelně zveřejňovány na regionálních zpravodajských webech – sumpersky.rej.cz, novinky.cz v sekci „Vaše zprávy“ 	<ul style="list-style-type: none"> • Ochota médií zveřejňovat zasílané informace – negativní zprávy jsou žádanější 	<ul style="list-style-type: none"> • Pracovat více s „příběhem“ žadatele - příjemce dotace, ztraktivňovat články
Uveřejňování na webu MAS (v jiných médiích)	<ul style="list-style-type: none"> • Avízo o vyhlášené výzvě MAS pro PRV na stránkách SZIF, doporučení MAS pracovníky SZIF (Šumperk i Olomouc) jako dalšího potenciálního zdroje dotací • Avízo o vyhlášené výzvě MAS pro IROP na stránkách IROP 	<ul style="list-style-type: none"> • neidentifikováno 	<ul style="list-style-type: none"> •
Získávání informací od potenciálních žadatelů – komunikace	<ul style="list-style-type: none"> • Nejlepší propagací jsou příklady správné praxe u „sousedů“ a osobní doporučení od již úspěšných žadatelů 	<ul style="list-style-type: none"> • Nejvíce chyb a nedostatků je u žádostí, které nebyly vůbec konzultovány s pracovníky MAS 	<ul style="list-style-type: none"> • Klást důraz v materiálech k výzvě pro žadatele na potřebu konzultací žádostí s MAS před jejich podáním
Animace škol	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidelné konzultace se zástupci škol – osobní, e-mailové, telefonické (požadavky na poradenství také v oblastech personalistiky, legislativy, účetnictví) 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedůvěra některých škol v území v MAS jako poradenskou organizaci i pro oblast vzdělávání, neochota spolupracovat 	<ul style="list-style-type: none"> • Dlouhodobost a prohlubování spolupráce (pravidelnost komunikace, konzultací) se školami v území – budování důvěry – zodpovědnost: pracovník Animace,

4. Proces: Animační činnost (animace a komunikace)			
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)
	<p>apod. <i>..pomalu se měníme na centrum služeb pro školy ....</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pravidelné konzultace v rámci tzv. Šablon • Dobře fungující MAP v území napomáhá spolupráci i v oblasti animace... • Pravidelné konzultace v oblasti rozvojových záměrů škol, konzultace při přípravě investičních projektů, modernizací učeben apod. (využitelnost, efektivita, synergie plynoucí ze spolupráce) • Síťování škol s dalšími subjekty – školy a neziskové organizace, školy a podnikatelé apod. • Využívána většinou škol z území 	<ul style="list-style-type: none"> • Předpoklad základních uživatelských schopností zástupců škol při práci v MS2014+, esfcr.cz 	<p>projektový manažeři SCLLD, projektový tým MAP</p> <ul style="list-style-type: none"> • Individuální práce se zástupci škol, v případě potřeby nutnost výrazné pomoci při práci v systému, a to i nad rámec očekávaných poradenských aktivit - pracovník Animace, projektový manažeři SCLLD (např. instalace elektronických podpisů a jejich komponent apod.) – opatření: zjednodušovat prostředí systémů pro jejich uživatele

Klíčové závěry/zjištění a doporučení k 4. Procesu:: Animační činnost (animace a komunikace):

Informace MAS Horní Pomoraví šíří prostřednictvím základních informačních kanálů – webová stránka, články v médiích, e-mailová rozesílka. Využívá různých organizovaných akcí k přenosu informací, nabízí osobní konzultace.

„Nejspolehlivějším“ zdrojem informací je pak úspěšný soused, obchodní partner či sousední obec.

Tabulka 6 – Sebeevaluační tabulka – 5. Proces: Financování realizace SCLLD z IROP 4.2

5. Proces: Financování realizace SCLLD z IROP 4.2			
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)
Příprava žádosti o dotaci z 4.2 IROP	<ul style="list-style-type: none"> Jasně daná pravidla výzvy Spolupráce ze strany pracovníků ŘO, možnost konzultací 	<ul style="list-style-type: none"> Nelogické omezování některých výdajů (např. úklid kanceláří na DPP) Nízké limity pro DPP – zejména pro práci orgánů Formální přístup k hodnocení FNaP a zbytečné ukončování projektů z důvodu formalit (překlep) 	<ul style="list-style-type: none"> Připomínkováno prostřednictvím NS MAS Důsledná kontrola textů ze strany pracovníků MAS
Plánování nákladů na období projektu	<ul style="list-style-type: none"> Relativně velkorysé nastavení finančního plánu – žádáno o prodloužení realizace z důvodu nevyčerpání stanovené alokace 	<ul style="list-style-type: none"> Neidentifikováno 	
Administrace z projektu z 4.2 (přiřazení činností do kapitol rozpočtu)	<ul style="list-style-type: none"> Srozumitelné a návodné dokumenty a vzory Dobrá komunikace s pracovníky CRR 	<ul style="list-style-type: none"> Neidentifikováno 	

Klíčové závěry/zjištění a doporučení k 5. Procesu: Financování realizace SCLLD z IROP 4.2:

Doposud dobrá spolupráci při administraci vyúčtování a realizaci projektů. V celkovém kontextu je nastavení financování realizace CLLD z IROP 4.2., velmi dobře nastavena.

Tabulka 7 – Sebeevaluační tabulka – 6. Proces: Příprava integrované strategie CLLD

6. Proces: Příprava integrované strategie CLLD			
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uведенým negativům v budoucnu vyhnout?)
<i>Příprava a zpracování Analytické části</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dostupná data a zdroje informací ČSÚ • Jednotná metodika 	<ul style="list-style-type: none"> • Data nezbytná pro kvalitní analyt. část provázanou s Programovými rámci nebylo možné zpracovat 	<ul style="list-style-type: none"> • Netvořit SCLLD dokud nebudou dokončeny všechny pravidla ŘO a nehledět na avizované milníky a s tím spojené bonusy a minusy, které stejně nebudou realizovány.
<i>Příprava a zpracování Strategické části</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivní zapojení členů a partnerů MAS 	<ul style="list-style-type: none"> • Obtížné stanovování priorit – bez znalosti konkrétních podporovaných aktivit ze strany jednotlivých OP v době tvorby tzn. 2014-2016 	<ul style="list-style-type: none"> • Lépe zkoordinovat postup práce na strategii tak, aby bylo možné provázat podporované aktivity se strategickou a implementační částí strategie
<i>Zapojování veřejnosti</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Široké zapojení veřejnosti • Osobní setkávání, veřejná projednávání • Dotazníková šetření v obcích, internetové dotazníky 	<ul style="list-style-type: none"> • V úvodní fázi bez konkrétní znalosti podporovaných oblastí a pravidel pro čerpání • Nemožnost poskytnout konkrétní odpovědi na konkrétní otázky potenciálních žadatelů 	<ul style="list-style-type: none"> • Prostřednictvím NS MAS apelovat na včasné zpřístupnění informací k jednotlivým OP ze strany ŘO
<i>Zapojování členů orgánů MAS / členů MAS / zájmových skupin</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Vysoký zájem ze strany členů a orgánů, zájmových skupin, zejména s ohledem na úspěšné čerpání v předcházejícím období 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysoká očekávání ze strany členů a partnerů jednotlivých sektorů a zájmových skupin (zejména neziskových organizací a podnikatelů) 	<ul style="list-style-type: none"> • Prostřednictvím NS MAS apelovat na včasné zpřístupnění informací k jednotlivým OP ze strany ŘO
<i>Příprava a zpracování finančního plánu a plánu indikátorů</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Finanční plán a indikátory nastaveny na základě reálných očekávání a znalosti absorpční kapacity v území podle textu OP 	<ul style="list-style-type: none"> • Finanční plán ovlivněn i vnějšími vlivy – např. nenaplnění očekávání v PRV – fiche Relax v lese, kde je realizace ovlivněna 	<ul style="list-style-type: none"> • Prostřednictvím NS MAS prosazovat možnost podpory neziskových organizací v aktivitách rozvíjejících občanskou společnost

6. Proces: Příprava integrované strategie CLLD			
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)
	<ul style="list-style-type: none"> Znalost území a jednotlivých aktérů operujících v území 	<p>kůrovcovou kalamitou a také dalšími přírodními vlivy (polomy po vichřicích atp.) – u některých opatření bude nutné provést změnu strategie CLLD</p>	<ul style="list-style-type: none"> Při přípravě strategie počítat i s ovlivněním „vnějšími“ vlivy, nastavit reálnější indikátory
<i>Příprava a zpracování Implementační části</i>	<ul style="list-style-type: none"> Implementace je celkem jasně stanovena strategií 	<ul style="list-style-type: none"> Podmínky implementace jsou stanoveny ŘO až po schválení SCLLD, tudíž je to zbytečná kapitola strategie 	<ul style="list-style-type: none">

Klíčové závěry/zjištění a doporučení k 6. Procesu: Příprava integrované strategie CLLD:

Základním předpokladem kvalitně zpracované strategie, finančního plánu a indikátorů je reálná znalost území MAS. Velkým zklamáním bylo zásadní omezení možnosti podpory neziskového sektoru a velmi omezující nastavení specif. pravidel pro IROP, které překračovaly nastavení cílů OP.

Oblast B – Relevance SCLLD

Cílem evaluace v rámci oblasti B. Relevance SCLLD je zhodnocení relevance SCLLD, a to ve dvou rovinách:

- 1) relevance zaměření SCLLD ve vztahu k aktuálním problémům a potřebám území MAS Horní Pomoraví,
- 2) soulad zaměření SCLLD MAS Horní Pomoraví s aktuálně platnými strategickými dokumenty příslušné regionální a národní úrovně.

V rámci evaluace oblasti B tedy MAS Horní Pomoraví vyhodnotila, zda vymezené cíle a Programové rámce (resp. jejich složení) jsou pro její území stále vhodné/relevantní. Tj. obecně řečeno odpoví na otázky typu:

1. ***Jdeme správným směrem?***
2. ***Jsou naše cíle stále platné a dosažitelné?***
3. ***Je žádoucí nadále realizovat intervence tak, jak jsme si to naplánovali před 3–5 lety při přípravě strategie?***
4. ***Podporujeme správné aktivity (projekty) odpovídající našim cílům?***
5. ***Alokujeme finanční prostředky na správné intervence (aktivity, projekty), po kterých je v našem území poptávka?***

Prostřednictvím hodnocení této oblasti MAS Horní Pomoraví ověřuje, že alokuje prostředky do vhodných opatření (kde jsou žadatelé, a která řeší problémy daného území, tj. přispívají k jeho rozvoji), a dále zda je/není třeba v SCLLD některá opatření v Programových rámcích přidat či ubrat, vč. potřebných argumentů, proč tomu tak je.

V neposlední řadě MAS Horní Pomoraví ověřuje platnost analytických závěrů SCLLD (může aktualizovat Analytickou část SCLLD, ale nemusí) a zpracuje, případně aktualizuje jednoduchou intervenční logiku strategie.

Při hodnocení této oblasti se MAS Horní Pomoraví zaměřuje na Programové rámce, případně na cíle a opatření mimo Programové rámce, k jejichž dosažení byly v území provedeny jakékoliv aktivity.

Evaluace v rámci oblasti B zodpovídá tyto základní evaluační **otázky a jejich podotázky**:

- B.1 Do jaké míry jsou východiska pro realizaci SCLLD, tj. závěry SWOT analýzy a Analýzy problémů a potřeb (APP) a identifikovaná rizika stále platná?
- B.2 Do jaké míry odpovídají cíle a opatření SCLLD aktuálním problémům a potřebám území MAS?
- B.3 Do jaké míry jsou alokované finanční prostředky na jednotlivá opatření/fiche Programových rámců dostatečné pro vyřešení identifikovaných problémů a potřeb v území MAS?
- B.4 Do jaké míry obsahují Programové rámce právě taková opatření/fiche, o které je ze strany potenciálních žadatelů zájem?

Klíčovým nástrojem při zodpovídání evaluačních otázek a jejich podotázek v části B jsou tyto metody:

- Obsahová analýza
- Focus Group (fokusní skupina)
- Syntéza poznatků

Obecná logika (postup) zodpovídání evaluačních otázek v oblasti B – Relevance SCLLD: Shromáždění dostupných dat, dokumentů (SWOT, APP, Analýza rizik, Programové rámce atd.) a záznamů → jejich zpracování: obsahová analýza, zpracování jednoduché

intervenční logiky, příprava podkladů pro jednání Focus Group → projednání, skupinová diskuse (zaměřená na získání informací k zodpovězení podotázek, respektive evaluačních otázek oblasti B.), sběr informací od stakeholderů na setkání Focus Group → zpracování záznamů: podrobný zápis z *Focus Group*, případně zvuková nahrávka z jednání *Focus Group* → formulace odpovědí na podotázky → syntéza/shrnutí odpovědí na podotázky: formulace odpovědí na evaluační otázky → identifikace hlavních zjištění → vypracování návrhů pro zlepšení implementace (výkonnosti, výsledků ad.) SCLLD, vypracování návrhů na úpravy v dokumentu SCLLD (např. SWOT analýzy apod.), příp. vypracování návrhů na úpravy v Programových rámcích atd.

B.1 Do jaké míry jsou východiska pro realizaci SCLLD, tj. závěry SWOT analýzy a Analýzy problémů a potřeb (APP) a identifikovaná rizika stále platná?

Tabulka 8 – Vzor tabulky pro zpracování jednoduché intervenční logiky opatření/fichí programových rámců schválené SCLLD

SWOT				APP	Opatření / Aktivita Programového rámce	Specifický cíl
Slabá stránka	Silná stránka	Příležitost	Hrozba	Problém/potřeba		
<p>1. na území takřka neexistují cyklostezky, 2. území MAS prochází řada silnic I. a II. třídy s vysokou intenzitou dopravy 3. terminály veřejné dopravy jsou v nedostatečném stavu z pohledu bezpečnosti, bezbariérovosti, zázemí i kvality</p>	<p>projektová připravenost cyklostezek v obcích s vysokou potřebností</p>	<p>vysoký počet dojíždějících na kole, přestože neexistují vhodné cyklostezky; potenciál pro růst počtu uživatelů veřejné a bezmotorové dopravy vytvoření páteřní sítě pro bezpečnou cyklodopravu do práce</p>	<p>přes vysokou intenzitu dopravy nevznikne infrastruktura pro veřejnou dopravu a cyklodopravu a zlepšení bezpečnosti dopravy</p>	<p>vytvořit nové cyklostezky vytvořit zařízení zvyšující kvalitu veřejné a cyklistické dopravy (parkoviště aj.)</p>	<p>Doprava</p>	<p>SC Bezpečná doprava a dopravní dostupnost</p>
<p>1. nepřipravenost území na sucho či přívalové deště 2. nedostatečná protipovodňová ochrana obcí</p>	<p>neidentifikovány</p>	<p>neidentifikovány</p>	<p>neidentifikovány</p>	<p>Špatná vybavenost</p>	<p>Jednotky požární ochrany</p>	<p>SC Spokojený život obyvatel v obcích a kvalitní obecní infrastruktura</p>

<ol style="list-style-type: none"> 1. stárnutí populace, 2. nedostupnost některých sociálních služeb v periferních částech území (nízká poptávka), 3. narůstající problém se sociálním vyloučením 4. nedostatek nízkoprahových či komunitních center, 	<ol style="list-style-type: none"> 1. fungující komunitní plánování sociálních služeb pro POÚ Zábřeh, POÚ Hanušovice, ORP Šumperk 2. široké spektrum poskytovaných sociálních služeb 	<p>přiblížení sociálních služeb lidem = růst poptávky o odborné služby</p> <p>zakládání komunitních škol a center - snižování prostředků na sociální služby s nízkoprahovými principy činnosti</p>	<p>snižování prostředků na sociální služby, nepřipravenost na stárnutí populace</p>	<p>Stárnutí populace a nedostatečná dostupnost sociálních služeb. Zastavení rozmachu sociálního vyloučení v našem regionu</p> <p>Chybějící preventivní programy a terénní, chybějící zázemí pro činnost organizací, které by mohly tyto služby poskytovat.</p>	<p>Zázemí pro sociální inkluzi</p>	<p>Rozvinutá sociální síť a kvalitní péče o sociálně potřebné</p>
<p>zájem o sociální či odpovědné podnikání mezi místními podnikateli</p>	<p>neidentifikovány</p>	<p>systematická realizace nástrojů APZ (prostupné zaměstnávání) a omezení sociálního vyloučení</p>	<p>návrat globálních či evropských hospodářských problémů či krize, legislativní a byrokratické zatížení podnikání</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. podpořit vznik pracovních míst 2. zavést systém prostupného zaměstnání 3. snížit počet nezaměstnaných absolventů, dlouhodobě nezaměstnaných 	<p>Zázemí pro sociální podnikání</p>	<p>Silný pracovní potenciál</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. dostatečná síť mateřských a základních škol 1. nedostatečná kapacita MŠ v některých částech území MAS 2. kvalitní síť fungujících málotřídních škol 	<ol style="list-style-type: none"> 1. obtížná a finančně nákladná udržitelnost mateřských a základních škol v periferních částech regionu 2. nedostatečná vybavenost škol vůči požadavkům trhu práce 	<ol style="list-style-type: none"> 1. dostatek míst v mateřských školách 2. rozvoj komunitních škol a dalších alternativních řešení pro zachování a efektivní využití venkovských škol 3. zlepšení a sdílení moderní výukové vybavenosti ZŠ či MŠ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ubývání žáků ve školách 2. rušení škol 3. neatraktivnost venkovských škol pro mladé, kvalifikované pedagogy 	<ol style="list-style-type: none"> 1. obtížná a finančně nákladná udržitelnost škol a jiných veřejných služeb v periferních částech regionu 2. rozšíření nabídka alternativních služeb péče o děti předškolního věku 	<p>Školství</p>	<p>Fungující a kvalitní školství</p>
<p>ohrožení a degradace zemědělské půdy,</p>	<p>kvalitní (čisté a klidné) životní</p>	<p>environmentální osvěta / výchova obyvatel</p>	<p>kontaminace území</p>	<p>investice do zemědělské a lesnické infrastruktury</p>	<p>Zemědělská prvovýroba</p>	<p>Udržitelné využívání</p>

nejistota zemědělců v podpoře státu, závislost	prostředí, zachovalá příroda i krajina, vysoký počet zemědělců s garantovanou BIO kvalitou	regionu		a zařízení zvyšující produktivitu práce a konkurenceschopnost, ochrana půdy		krajiny pro zemědělství a lesnictví
nízká míra podnikatelské aktivity vyjma horských obcí	rostoucí poptávka po místní produkci zemědělské, potravinářské a řemeslné, existence značky „Jeseníky – originální produkt“ pomáhající místním drobným podnikatelům	rostoucí poptávka po místní produkci zemědělské, potravinářské a řemeslné	nízké příjmy a chudoba dále budou podvazovat místní odbyt zboží a služeb, návrat globálních či evropských hospodářských problémů či krize	podpořit vznik pracovních míst	Potravinářství	
nízká podpora rozvoje podnikatelského prostředí na venkově, úbytek podnikatelských subjektů	vysoká míra podnikatelské aktivity v periferních částech území MAS, existence značky „Jeseníky – originální produkt“ pomáhající místním drobným podnikatelům	rostoucí poptávka po místní produkci zemědělské, potravinářské a řemeslné	návrat globálních či evropských hospodářských problémů či krize, neuplatnění vzdělaných /kvalifikovaných lidí v regionu	podpořit vznik pracovních míst, zvýšit počet podnikatelských subjektů	Rozvoj nezemědělského podnikání	Ekonomicky silný region
nevhodně zaměřený vliv místní správy Lesů ČR	bohaté přírodní zdroje	environmentální osvěta / výchova obyvatel regionu	likvidace lesů, nedostatek místních surovin	investice do zemědělské a lesnické infrastruktury a zařízení zvyšující produktivitu práce a konkurenceschopnost	Lesnictví	Udržitelné využívání krajiny pro zemědělství a lesnictví

neprovázanost služeb cestovního ruchu na moderní systém zážitkové turistiky	dostatek atraktivit cestovního ruchu (přírodní, historické, vodácké, vojenské či podnikatelské)	rozvoj cestovního ruchu / turistiky / zvyšování atraktivity území	plánovaná výstavba přehrady na Hanušovicku, likvidace lesů	investice do zkvalitňování služeb cestovního ruchu	Relax v lese	Rozvinutý a živý cestovní ruch
spolupráce škol a samospráv, strategické plánování s cíle zvyšování kvality vzdělávání a sociální inkluze	vysoké náklady pro seniory na sociální služby	rozvoj terénních a ambulantních služeb (dle zákona 108/2006 i mimo něj) vedoucích k sociální inkluzi a práci s komunitou	snižování veřejných prostředků na sociální služby (tlak na vyšší spoluúčasť, která je pro řadu seniorů neúnosná)	rozšířit služby sociální prevence a služby omezující patologické jevy rozšířit či minimálně zachovat stávající nabídku sociálních služeb	Sociální inkluze	Rozvinutá sociální síť a kvalitní péče o sociálně potřebné
zájem o sociální či odpovědné podnikání mezi místními podnikateli	neidentifikovány	systematická realizace nástrojů APZ (prostupné zaměstnávání) a omezení sociálního vyloučení	návrat globálních či evropských hospodářských problémů či krize, legislativní a byrokratické zatížení podnikání	1. podpořit vznik pracovních míst 2. zavést systém prostupného zaměstnání 3. snížit počet nezaměstnaných absolventů, dlouhodobě nezaměstnaných	Sociální podnikání	Ekonomicky silný region
existence dobrovolných spolků/ neziskových organizací sdružujících občany za účelem vykonávání některé z volnočasových činností	zázámí pro činnost spolků je v drtivě většině nedostatečné např. chybí zařízení pro výchovu a trávení volného času teenagerů, hřiště pro děti a mládež,	neidentifikovány	neidentifikovány	1. rozšíření nabídka alternativních služeb péče o děti předškolního věku – počet vytvořených služeb 2. dále i zařízení jako jsou rodinná centra, dětské kluby, dětské	Prorodinná opatření	Silný pracovní potenciál

	zcela chybí volnočasová centra pro děti a mládež			skupiny či individuální péče o dítě, které nejsou na území MAS vůbec k dispozici a mohou umožnit rodičům společenský kontakt, případně i prostor pro následné vlastní opětovné začlenění na trh práce.		
--	--	--	--	--	--	--

Tabulka 9 – Přehled kontextových ukazatelů o území MAS Horní Pomoraví

	2013 (31.12.)	2014 (31.12.)	2015 (31.12.)	2016 (31.12.)	2017 (31.12.)
Nezaměstnanost (%)	<del> </del>	9,36%	7,19%	6,64%	4,88%
RES - počet podnikatelských subjektů celkem	4 679	4 546	4 516	4 540	4 603
Dokončené byty celkem	71	56	50	69	<del> </del>
Trvalé travní porosty (ha)	16 356,77	16 370,08	16 405,57	16 445,76	16 494,18
Zemědělská půda (ha)	30 675,33	30 670,01	30 639,97	30 640,04	30 617,76
Lesní pozemky (ha)	30 789,60	30 803,26	30 831,80	30 835,90	30 853,91
Zastavěné plochy a nádvoří (ha)	706,91	706,81	707,11	710,94	710,11
Celková rozloha MAS	67 201,39	67 198,97	67 201,36	67 202,70	67 203,05
Počet obcí v území MAS	46	46	46	46	46
Celkový počet obyvatel MAS	49 804	49 639	49 502	49 230	49 196

Pozn.: Zdrojem dat je zejména soubor dat „Soubor dat ČSÚ pro MAS“

MAS prostřednictvím Focus Group vyhodnotila, zda jsou uvedené závěry SWOT a APP stále platné a u řady došlo díky legislativním a hospodářským změnám v ČR k zásadním posunutí problémů, jako u sociální podnikání, prarodinných opatření, podpory vzniku pracovních míst. Fokus group potvrdila přetrvávající nízkou vybavenost obcí a NNO pro komunitní život.

Fokus groupe indentifikovala řadu eliminovaných problémů (pracovní místa, péče o předškolní děti, udržitelnost sociálního podnikání), které je potřeba zapracovat do změny strategie, která bude komunitně projednaná v 2. polovině roku 2019.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- SWOT analýza ve schválené SCLLD
- Analýza problémů a potřeb ve schválené SCLLD
- Analýza rizik ve schválené SCLLD
- Programové rámce ve schválené SCLLD (přehled opatření/fichí Programových rámců)

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Zpracování jednoduché intervenční logiky
- Skupinová diskuse členů Focus Group
- Syntéza poznatků (při zodpovídání podotázek a EO)

Odpovědi na evaluační podotázky

B.1.1) Do jaké míry došlo v území MAS ke změnám ve slabých a silných stránkách (SWOT), potřebách a problémech (APP) aktérů, která jsou východisky pro Programové rámce?

Nezaměstnanost v regionu dlouhodobě klesá, což se významně projevuje v oblasti např. sociálního podnikání, kde jsme očekávali větší zájem o toto opatření v rámci IROP a OPZ. Došlo k posilování spolupráce v oblasti vzdělávání a to zejména díky realizaci projektů MAP a šablony. V celém území jsou realizovány rozvojové aktivity v investiční oblasti, kde jsou využívány dotační zdroje, a to evropské, národní i krajské, i vlastní rozpočty aktérů v území.

- v rámci IROP jsou realizovány projekty zejména v oblasti bezpečnosti dopravy (mimo terminály), školství (mimo mateřských škol), požární ochrany, sociální inkluze a omezeně i sociálního podnikání. Krom sociálního podnikání nedošlo k zásadním změnám silných a slabých stránek území MAS, tak aby bylo nezbytné měnit východiska programového rámce.

- v rámci PRV bylo ve dvou zrealizovaných výzvách podpořeno více než 40 projektů, ve kterých se žadatelé zavázali k vytvoření 9,5 pracovních míst (což znamená překročení závazku vzniku 8 PM za celé období realizace SCLLD), většina v oblasti Šumperska a Zábřežska. Nejvíce žádostí bylo v rámci zemědělské prvovýroby, zaznamenáváme zvýšený zájem i oblasti nezemědělského podnikání a to zejména na různé stroje a vybavení. Trvá poptávka po projektech v oblasti komunitního rozvoje – jak u obcí, tak neziskových organizací, které však prozatím není možné uspokojit.

- v rámci OPZ je největší poptávka po projektech v oblasti sociálních služeb a prorodinných opatření, kde nenastala žádná zásadní změna v silných a slabých stránkách území MAS. Výjimkou je pouze sociální podnikání, kde na trhu práce došlo k zásadním změnám silných a slabých stránek území MAS.

OPŽP

Nehodnoceno.

B.1.2) Do jaké míry došlo ke změnám externích podmínek (příležitosti a hrozby SWOT), které mají a/nebo by mohly mít vliv na realizaci Opatření/Fichí v Programových rámcích?

Zásadní posun v oblasti příležitostí byl zaznamenán ve vývoji nezaměstnanosti v regionu, která je na velice nízké úrovni a vzniká problém opačný – nedostatek pracovní síly v regionu obecně.

Dochází k souběhu dotačních příležitostí u poskytovaných dotací – obce využívají celostátní IROP, kde jsou podávány projekty zejména s vyšším rozpočtem, než je možno uspokojit přes MAS. Dále jsou využívány i další dotační možnosti, zejména krajské a národní, kde je sice nižší procento dotace, ale také jednodušší administrativa. Tím dochází ke změně v absorpční kapacitě v území. Je nutné výzvy důkladně připravovat a jejich podmínky konzultovat s potenciálními žadateli, aby se vyhlašované dotační výzvy MAS doplňovaly s ostatními.

Podnikatelé projevují zájem o dotace v oblasti cestovního ruchu – velká část ale naráží na legislativní požadavky dané pravidly, kdy jsou z velké části nezpůsobilými žadateli (ubytovací kapacity provozované v objektu registrovanému v katastru jako rodinné domy či objekty pro rodinnou rekreaci). Díky animaci a konzultacím MAS, které jsou širší než určené pravidly, se daří realizovat většinu podaných projektů úspěšně realizovat.

B.1.3) Do jaké míry jsou rizika a opatření uvedená v Analýze rizik stále platná a do jaké míry se objevila nová rizika ohrožující realizaci Programových rámců?

Rizika stanovená ve strategii z velké části zůstávají v platnosti – nejvýznamnější se jeví *Náročná administrace tvorby a realizace projektů v IS MS2014+*, kdy žadatel v podstatě

není schopen projekt administrovat bez externího dodavatele. Jako riziko se ukazuje i výše zmíněná duplicita dotačních možností na stejné projekty (zejména využívání celostátního IROP – při stejném objemu práce možnost získání větších finančních prostředků, dřívější možnost vyhlášení výzev; využívání národních a krajských zdrojů).

Trvá riziko nedostatečné alokace – konkrétně projekty PRV pro zemědělskou prvovýrobu, kde již pro zemědělce nebude otevřena výzva v celostátním PRV, projekty v nezemědělském podnikání – zaznamenáváme zvýšený počet konzultací pro výzvu připravovanou pro rok 2019. Nedostatečná alokace v IROP pro konzultované projekty zejména v oblasti školství a JPO.

Rizika v oblasti organizačního i věcného řízení se daří eliminovat, důležité je pravidelné vyhodnocování práce kanceláře, komunikace se členskou základnou a intenzivní animace území MAS.

OPŽP nehodnoceno.

Klíčová zjištění:

1. Duplicita vyhlášených výzev na stejný předmět dotace (různé zdroje na stejnou věc)
2. Poptávka žadatelů převyšující možnosti výzev – alokací v SCLLD MAS
3. Animace území je zásadní pro úspěšné čerpání a naplňování cílů strategie

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

B.1 Do jaké míry jsou východiska pro realizaci SCLLD, tj. závěry SWOT analýzy a Analýzy problémů a potřeb (APP) a identifikovaná rizika stále platná?

Strategie byla tvořena v době ekonomické stagnace po hospodářské krizi, což bylo spojeno s pesimismem. Zásadní změnou tak je trh práce, který potřebují spíše adaptabilitu než vznik pracovních míst, kterých i v periferní části regionu je dost. Tato změna v území MAS souvisí se zaměřením sociální podnikání a přehodnocením tlaku v PRV na vznik pracovních míst.

Většina ostatních problémů a rizik zůstává v platnosti. V průběhu realizace SCLLD však zjišťujeme bariéry, která nám zabraňují operativnímu se přizpůsobení podmínkám – z části jsou tato daná přípravou strategie bez znalosti konkrétních podmínek operačních programů (tj. např. projekty mateřských škol s nutností navýšení kapacity, nemožnost upravit – doplnit průběžně principy preferenčních kritérií v PRV – nutno čekat až na změnu strategie a jiné).

Další změnou v území je kůrovcová kalamita, které vede k faktu, že žadatelé nemají kapacitu a důvody realizovat neproduktivní investice (Relax v lese) ve zdevastovaných lesích.

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení
1. Přesuny finanční alokace mezi výzvami/fichemi s malou/velkou poptávkou	III.Q 2019	Vedoucí zaměstnanec CLLD
2. Úprava principů pro tvorbu Preferenčních kritérií v PRV	III.Q 2019	Vedoucí zaměstnanec CLLD
3. Změna zaměření aktivit, výše indikátorů a alokace v IROP a OPZ	III.Q 2019	Vedoucí zaměstnanec CLLD
4. Přehodnotit podporu sociálního podnikání v IROP a OPZ	III.Q 2019	Vedoucí zaměstnanec CLLD

B.2 Do jaké míry odpovídají cíle a opatření SCLLD aktuálním problémům a potřebám území MAS?

Zodpovídání Evaluační otázky je velmi úzce provázáno se zpracováním podkladů a zodpovídáním evaluační otázky č. B.1, ve které MAS hodnotí, zda v okolním prostředí SCLLD nedošlo k zásadním změnám, které by měly vliv na směřování strategie. V této Evaluační otázce MAS hodnotí, zda jsou vhodně nastavena opatření/fiche programových rámců. Tj. zda nelze některé slabé stránky, problémy a potřeby řešit jinými opatřeními/fichemi, příp. zda je potřeba některá opatření/fiche programových rámců s ohledem na známé problémy a potřeby přidat či ubrat a proč. Společnou aktivitou při hledání odpovědi na tuto a předchozí evaluační otázku je vytvoření jednoduché intervenční logiky (viz předchozí evaluační otázku) a diskuse situace (současných problémů a potřeb území) ve Focus Group.

MAS tedy v návaznosti na situaci v území uvažuje, zda nastala nějaká důležitá změna, která by měla vliv na vazby v intervenční logice, a na kterou by bylo třeba reagovat nějakým manažerským doporučením (např. zavedením nového opatření/fiche s využitím prostředků z jiného opatření/fiche).

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije MAS tyto dokumenty/záznamy:

- Zpracovaná intervenční logika pro jednotlivá opatření/fiche programových rámců
- Návrhy na úpravy SWOT, APP (bude-li taková potřeba identifikována) – vize EO B.1
- Návrh na úpravy Analýzy rizik (bude-li taková potřeba identifikována) - viz EO B.1
- Metodiky pro zpracování opatření/fichí programových rámců (např. Metodika pro tvorbu Fichí, Doporučení pro zpracování programového rámce IROP, výzva č. 047 RO OPZ, Pravidla PRV 19.2.1 atp.)

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Skupinová diskuse členů Focus Group (tj. partnerů a žadatelů, příjemců MAS, členů kanceláře MAS, příp. dalších)
- Syntéza poznatků (při zodpovídání podotázek a EO)
- Škálování

Odpovědi na evaluační podotázky

B.2.1) Do jaké míry jsou cíle a Opatření/Fiche Programových rámců v souladu s intervenční logikou, tj. reagují na aktuální problémy a potřeby území a do jaké míry přispěje jejich dosažení, resp. realizace k řešení/naplnění těchto problémů/potřeb?

Obecně lze říci, že realizace SCLLD MAS Horní Pomoraví **spíše přispívá** k řešení identifikovatelných problémů v území. V rámci jednotlivých OP je to různé, což je dané i finanční alokací pro MAS. Zejména v IROP se jedná, vzhledem k velikosti projektů a celkové alokaci, o *spíše nevýznamné* přispění k řešení identifikovatelných problémů. Díky realizaci SCLLD, animaci území a zejména příklady dobré praxe se však daří motivovat k vyšší aktivitě aktéry v území, což má pozitivní dopad na celý region.

V PRV a OPZ, ale také v animaci škol a návazně realizovaných projektech (konkrétně MAP), lze však říci, že se *spíše přispívá* k řešení identifikovaných problémů, a to i při relativně malých finančních prostředcích.

V IROP naše SCLLD *spíše nevýznamně* přispívá k řešení problémů ve školství, požární ochraně, bezpečnosti dopravy, a to z důvodu nastavení a zaměření podpory.

IROP v sociální inkluzi v rámci SCLLD spíše přispívá, protože se žadatelé nepotýkají se zásadními bariérami omezujícími účelnost a smysluplnost žádostí o podporu.

V sociálním podnikání a aktivizaci nezaměstnaných řadu problémů vyřešil trh a hospodářská situace a SCLLD spíše nevýznamně přispívá.

OPŽP nehodnoceno.

B.2.2) Do jaké míry byly v území MAS identifikovány problémy, které nejsou řešeny prostřednictvím Programových rámců, a které by mohly mít negativní vliv na dosažení cílů Opatření/Fichí Programových rámců?

Akční plán koresponduje z větší části s potřebami v území. Pokud není možné realizovat projektové záměry prostřednictvím SCLLD, jsou hledány další možnosti, jak tyto uskutečnit. Z tohoto pohledu se strategii daří naplňovat jako celek.

Zásadním problémem nadále zůstává nemožnost podpory komunitních projektů a to zejména neziskových organizací, ale i obcí v oblasti spolkového života, rozvoje občanské společnosti a budování regionální identity. Pro rozvoj občanské společnosti je právě neziskový sektor jedním z klíčových aktérů. Podpora v rámci současných programových rámců je, mimo „měkké projekty“ jako jsou např. Prorodinná opatření, téměř nemožná.

Naším zájmem je využít k naplňování stanovených cílů uvažovaný článek 20 v rámci PRV, který by realizaci právě takových projektů podpořil.

V IROP a OPZ jsme neidentifikovali problémy, které by bylo možné řešit změnou či rozšířením programových rámců. Řadu identifikovaných problémů není možné řešit díky zaměření podpory či nedostatku finanční alokace v SCLLD (viz níže).

B.2.3) Do jaké míry je potřeba zúžit nebo rozšířit jednotlivé Programové rámce tak, aby bylo možné vybrané problémy účinněji řešit (tj. dosáhnout příslušných cílů SCLLD)?

Odpověď:

V rámci PRV:

- je nutné rozšířit Programový rámce PRV o možnost podpory komunitního života v obci prostřednictvím připravovaného článku 20.
- vzhledem k identifikovaným problémům v lesích souvisejících s realizací opatření ve fichi Relax v lese je nutné tuto zúžit.
- je nutné přehodnotit absorpční kapacitu v oblasti fiche Potravinářství – provést monitoring v území a případně adekvátně snížit alokaci v této fichi.
- v souvislosti s nemožností realizovat preferované projekty spolupráce (s ohledem na pravidla opatření 19.3.1.) je nutné tuto zúžit.

Z důvodu realizace řady projektů z jiných zdrojů než SCLLD, tak je v IROP potřeba zúžit zaměření podpory pouze na aktivity potřebné v území MAS:

1. PR IROP Doprava – plánované cyklostezky a dopravní terminály není možné realizovat, protože jsou částečně již podpořeny z jiných zdrojů a ve finančním plánu na ně nejsou finanční prostředky
2. PR IROP Školství – plánované rozšíření mateřských škol díky překotné změně legislativy ČR již nejsou potřeba
3. PR IROP Zázemí pro sociální podnikání – sociální podnikání díky změnám na trhu práce není schopno vytvořit tolik pracovních míst a alokované finanční prostředky neumožňují žadatelům efektivně dosáhnout cílů SCLLD

Z důvodu změny stavu na trhu práce je vhodné upravit alokaci programového rámce OP Zaměstnanost pro oblast sociálního podnikání, a to buď snížit alokaci z důvodu neúčelnosti nebo navýšit alokaci a zaměřit podporu pouze na inkluzivní sociální podnikání, které je náročné ve vztahu k tíživé situaci cílových skupin (zadluženost, minimální pracovní návyky a past chudoby).

Klíčová zjištění:

1. Realizace SCLLD spíše přispívá k řešení problémů identifikovaných v území v rámci alokovaných finančních prostředků. Při navýšení prostředků by řešení problémů mohlo být efektivnější
2. Je nutno reagovat na potřebu rozvoje občanské společnosti rozšířením Programového rámce PRV o fichi korespondující s připravovaným článkem 20.
3. Je nutné zúžit fiche PRV Relax v lese, Projekty spolupráce, případně po přehodnocení absorpční kapacity v území také fichi Potravinářství
4. V programovém rámci IROP je potřeba zpracovat změnu finančního plánu na základě snížené alokace PR IROP díky „kurzové zdrátě“, což MAS učiní až po vyhodnocení probíhajících výzev IROP.
5. Je důležité zúžit zaměření podpory v PR IROP Doprava, Školství
6. Zvážit změnu alokace u opatření podporující sociální podnikání (IROP i OPZ) a to buď snížit alokaci z důvodu neúčelnosti nebo navýšit a cíleně zaměřit podporu na inkluzivní sociální podnikání

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

B.2 Do jaké míry odpovídají cíle a opatření SCLLD aktuálním problémům a potřebám území MAS?

MAS průběžně monitoruje absorpční kapacitu v území – k tomu přispívají i pravidelná setkávání aktérů v území (např. „Snídaně starostů“, jednání pléna, shromáždění partnerů a orgánů MAS, semináře), osobní kontakty se členy, účast na akcích v regionu. Získané informace jsou průběžně vyhodnocovány a komunikovány s orgány MAS. Finanční alokace na konkrétní opatření je v rámci pravidel upravována tak, aby mohl být dodržen finanční plán pro celou strategii. Proto jsou finanční prostředky směřovány tam, kde víme, že je velká poptávka (v rámci PRV např. zemědělská prvovýroba nebo lesnictví). Fiche PRV, po kterých není očekávána poptávka jsou upozaděna a finanční prostředky budou navrhovány přealokovat.

Zároveň je důležité si uvědomit, že problémů a potřeby území MAS nezapadají vždy do podmínek a specifických pravidel ESI fondů ČR, tudíž v úzkém segmentu podporovaných aktivit z IROP a OPZ jsou cíle a opatření SCLLD v souladu s aktuálními problémy území, ale nejsou je sto řešit díky nízké alokaci.

Díky změně na trhu práce je otázka jak změnit nastavení sociálního podnikání v IROP i OPZ.

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení
1. Úprava finančního plánu fichí PRV	III.Q 2019	Vedoucí zaměstnanec CLLD
2. Stanovení nové fiche v PRV (článek 20)	III.Q 2019	Vedoucí zaměstnanec CLLD

3. Přehodnotit podporu sociálního podnikání v IROP i OPZ	III.Q 2019	Vedoucí zaměstnanec CLLD
4. Vypustit z IROP aktivitu dopravní terminály, cyklostezky a mateřské školy	III.Q 2019	Vedoucí zaměstnanec CLLD
5. Změnit finanční plán IROP z důvodu snížené alokace	III.Q 2019	Vedoucí zaměstnanec CLLD

B.3 Do jaké míry jsou alokované finanční prostředky na jednotlivá Opatření/fiche Programových rámců dostatečné pro vyřešení identifikovaných problémů a potřeb v území MAS?

Hlavním účelem této evaluační otázky je zvážit a ověřit, zda jsou finanční prostředky alokované na jednotlivá opatření/fiche programových rámců vhodně alokovány s ohledem na problémy a potřeby území revidované v evaluační otázce B.1

MAS tedy souhrnně vyhodnotí, jak implementace SCLLD přispívá k daným (věcně příslušným problémům k Opatřením/Fichím Programových rámců) problémům v území MAS.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Výzvy
- Programové rámce
- Seznamy projektů
- Data z MS2014+ o schválených, ukončených projektech (žádostech)
- Metodiky pro zpracování programových rámců (např. Metodika pro tvorbu Fichí, Doporučení pro zpracování programového rámce IROP atp.)

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Skupinová diskuse členů Focus Group (tj. partnerů a žadatelů, příjemců MAS, členů kanceláře MAS, příp. dalších)
- Syntéza poznatků (při zodpovídání podotázek a EO)

Odpovědi na evaluační podotázky

B.3.1) Do jaké míry žadatelé předkládají do jednotlivých výzev projektové žádosti v alokaci, která je výrazně nižší nebo vyšší než alokace dané výzvy?
<p>PRV</p> <p>Tradičně nejaktivnějšími žadateli jsou zemědělství podnikatelé, kteří program znají a využívají ho dlouhodobě. V obou realizovaných výzvách byl u fiche pro zemědělskou prvovýrobu zaznamenán převis žádostí nad plánovanou alokací. Menší zájem registrujeme u potravinářů a lesníků, minimální zájem pak u fiche Relax v lese – neproduktivní investice v lesích. Pro další připravovanou výzvu registrujeme větší počet zájemců o fichi pro nezemědělské podnikání, předpokládáme, vzhledem k množství realizovaných konzultací, převis poptávky i v tomto opatření v připravované výzvě.</p>
IROP

Výzvy MAS Horní Pomoraví v roce 2017 byly vyhlášeny v době, kdy probíhal i příjem žádostí to „velkých výzev IROP“, kde nebyl požadavek na efektivitu či hospodárnost, proto všechny výzvy MAS se potýkaly s nedostatkem žádostí i přes intenzivní animaci a komunikaci s potenciálními žadateli. Výzvy MAS obsahovaly výběrová kritéria zvýhodňující efektivní žádosti o podporu a navíc výzvy MAS měly limit celkových způsobilých výdajů ve výši 1,5 až 2,5 mil. Kč, což bylo pro řadu žadatelů nedostatečné.

Podmínky se v druhé polovině roku 2018 změnilly, protože MMR již neplánuje do roku 2021 vyhlášovat výzvy, takže registrujeme zvýšený zájem o konzultace z řad obcí a škol na rok 2019, který bude znamenat převis poptávky nad nabídkou finančních prostředků ve výzvách MAS.

OP Zaměstnanost

V OP Zaměstnanost stejně jako v IROP mají výzvy MAS účelně nastavený limit celkových způsobilých výdajů na jednu žádost, což vede k přirozené selekci účelných a efektivních žádostí o podporu. Díky tomu poptávka kopíruje nabídku finanční alokace výzev MAS.

OPŽP

Nehodnoceno.

B.3.2) Do jaké míry by musely být finanční prostředky v Opatřeních/Fichích Programových rámců navýšeny, aby SCLLD efektivně přispěla k řešení identifikovaných problémů území, respektive uspokojení potřeb, respektive dosažení cílů SCLLD?

U opatření PRV odhadujeme absorpční kapacitu až na čtyř až pětinašobek současně alokovaných prostředků – vycházíme z konzultací v regionu, kdy např. zemědělství podnikatelé vědí, že finančně náročnější projekty budou jen těžko podpořitelné, proto všechny předložené projekty ve fichi pro zemědělskou prvovýrobu byly s CZV do 1 mil. Kč.

Co se týká IROP, tak absorpční kapacita je odhadována na dvoj až trojnásobek současně alokovaných prostředků. Velkou poptávku zaznamenáváme u obcí, základních škol, jednotek požární ochrany a poskytovatelů sociálních služeb. Vzhledem ke snaze pokrýt větší množství projektů jsou částky CZV u vyhlášených opatření limitovány 2,5 mil. Kč. Pokud bychom nastavili CZV na vyšší částku např. 10 mil., tak by alokace mohla být na 10 násobku stávající alokace, a reálně by mohlo dojít k vyřešení problémů konfliktů bezmotorové dopravy se silniční, modernizaci alespoň jedné čtvrtiny potřebných odborných učeben a pořízení 20 potřebných automobilů pro poskytování sociálních služeb v ORP Šumperk a Zábřeh.

V OPZ by finanční alokace k uspokojení potřeb a řešení problémů především sociální inkluzi vyžadovala alokaci 3x vyšší.

Klíčová zjištění:

1. Dostatečná absorpční kapacita v PRV jako celku, nižší poptávka po fichi Relax v lese (nutno přealokovat v rámci změny strategie)
2. Dostatečná absorpční kapacita v IROP a OPZ, která je nyní účelně limitována nastavenými CZV žádostí o podporu, ale k řešení problémů a uspokojení potřeby v území je potřeba řádově vyšší alokace.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

B.3 Do jaké míry jsou alokované finanční prostředky na jednotlivá Opatření/fiche Programových rámců dostatečné pro vyřešení identifikovaných problémů a potřeb v území MAS?

Pro rozvoj území tak, aby bylo možné řešit identifikované problémy a potřeby, je alokovaná částka absolutně nedostačující. Daří se je řešit pouze částečně – dílčím způsobem. Avšak i tato dílčí řešení jsou v území vnímána pozitivně. Cíle definované například v oblasti sociálního podnikání jsou nyní absolutně eliminovány stávající hospodářskou situací v ČR.

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení
1. Navýšení finančních prostředků pro IROP, PRV i OPZ		
2.		

B.4 Do jaké míry obsahují Programové rámce právě taková Opatření/Fiche, o které je ze strany potenciálních žadatelů zájem?

Hlavním cílem této evaluační otázky je ověřit si, zda je v území reálný potenciál realizovat projekty v navržených opatřeních/fichích. V předchozích otázkách šlo o to ověřit, že opatření/fiche reagují na známé problémy v území. Smyslem této evaluační otázky je potvrdit/vyvrátit, že jsou v území MAS opravdu připraveny projekty, respektive potenciální žadatelé, kteří budou v těchto opatřeních/fichích realizovat projekty (tj. je někdo, kdo skutečně svou aktivitou přispěje k řešení identifikovaných problémů?). Případně zjistit, zda jsou potenciální žadatelé spíše připraveni realizovat své aktivity v jiných opatřeních/fichích (a přispívat tak k řešení jiných problémů, respektive dosahování jiných cílů SCLLD). Nebo zda v území již nejsou a pravděpodobně již nebudou žadatelé pro některé z opatření/fichí, kde nebylo dosaženo finančního a věcného plnění.² Tato otázka je orientována spíše **výhledově** a měla by potvrdit, že se ve zvolených opatřeních podaří naplnit dané cíle a také čerpat alokované finanční prostředky.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Informace od potenciálních žadatelů (vč. např. členů MAS), vč. informací z jednání a pracovních setkání s aktéry v území MAS (např. zjišťování potřeb v rámci MAP (II), zjišťování potřeb v rámci komunitního plánování sociálních služeb apod.)
- Metodiky pro zpracování programových rámců (např. Metodika pro tvorbu Fichí, Doporučení pro zpracování programového rámce IROP atp.)

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Skupinová diskuse členů Focus Group (tj. partnerů a žadatelů, příjemců MAS, členů kanceláře MAS, příp. dalších)
- Syntéza poznatků (při zodpovídání podotázek a EO)

Odpovědi na evaluační podotázky

B.4.1) Do jaké míry dokáže MAS pro každé Opatření/Fiche Programových rámců identifikovat potenciální žadatele, případně připravené projekty?

Opatření PRV:

² Např. z toho důvodu, že svoji poptávku již uspokojili jinak (např. prostřednictvím „přímých“ žádostí do příslušného OP/PRV, získáním jiných zdrojů atp.).

Fiche 1 – Zemědělská prvovýroba – proplaceno nebo v realizaci celkem 17 projektů, nepodpořeny 4 projekty. V rámci konzultací zjištěna poptávka po větších projektech – žadatelé ale žádost ani nepodávají, vzhledem k předpokladu neúspěchu. Případně žadatelé požádají jen na část uvažovaného projektu, aby snížili CZV a zvýšili pravděpodobnost úspěchu. Pro rok 2019 nebude vyhlášena (z důvodu koncentrace větších finančních prostředků do výzvy roku 2020), předpokládáme, i vzhledem k možnostem v celostátním PRV, obrovský převis žádostí v roce 2020.

Fiche 2 – Potravinářství - proplaceno nebo v realizaci celkem 5 projektů, uspokojeni všichni žadatelé. Při přípravě strategie jsme předpokládali větší zájem (problém u potenciálních žadatelů – legislativní požadavky na zpracování, využívání repasovaných strojů – financování z vlastních zdrojů)

Fiche 3 – Rozvoj nezemědělského podnikání - proplaceno nebo v realizaci celkem 15 projektů, uspokojeni všichni žadatelé. Vzhledem k probíhajícím konzultacím v připravované výzvě předpokládáme převis požadavků nad možností výzvy a do budoucna další nárůst zájemců o toto opatření.

Fiche 4 – Lesnictví - proplaceno nebo v realizaci celkem 6 projektů, nepodpořen 1 projekt. Poptávka zhruba odpovídá stanovené alokaci.

Fiche 5 – Relax v lese – předloženy 2 projekty, oba podpořeny. Při přípravě strategie jsme předpokládali větší zájem – problémem se stává aktuální situace v lesích (kůrovcová kalamita – nutnost těžby dřeva, polomy po vichřicích).

IROP

Doprava – žadatelé jsou především obce, s kterými jsem v kontaktu v rámci denní spolupráce a společných informačních seminářů a díky spolupráci s projektanty v regionu víme o stavu připravenosti jednotlivých projektových záměrů; víme o 8 projektových záměrech za 25 mil. Kč CZV z oblasti bezpečnosti dopravy

Jednotky požární ochrany – žadatelé jsou pouze obce, jejichž jednotky spadají do kategorie JPO II. a JPO III., se kterými jsme v kontaktu v rámci denní spolupráce a společných informačních seminářů; víme o 3-4 projektových záměrech pro rok 2019 za 3 mil. Kč CZV

Zázemí pro sociální inkluzi – žadatelé jsou poskytovatelé sociálních služeb, s kterými jsem v kontaktu a popřípadě obce. Při vzniku komunitního centra v území konzultujeme 8 projektů, které převyšují finanční možnosti SCLLD

Zázemí pro sociální podnikání – žadatelé může být jakýkoliv podnikatelský subjekt, ale reálně pouze subjekty s vazbou na sociální inkluzi, které konzultují své záměry s MPSV, MAS či zpracovatelskými agenturami;

Školství - Modernizace mateřských škol – žadatelé jsou mateřské školy a sloučené MŠ a ZŠ, se kterými jsme v kontaktu v rámci tvorby Strategického rozvojového rámce MAS ORP Šumperk a Zábřeh; žádná MŠ nemá projektový záměr rozšířit své kapacity

Školství - Modernizace základních škol – žadatelé jsou základní školy a jiná školská zařízení, se kterými jsme v kontaktu v rámci tvorby Strategického rozvojového rámce MAP ORP Šumperk a Zábřeh; díky změně pravidel IROP, že pro zajištění bezbariérovosti není třeba výtah či schodištní plošina, tak konzultujeme více jak 10 reálných projektových záměrů pro které v SCLLD již není dostatek finančních prostředků

Pro všechny opatření IROP platí, že pro všechny předložené projekty byl vždy dostatek finančních prostředků.

OPZ

Prorodinná opatření – žadatelé jsou především školy a neziskové organizace, se kterým konzultujeme více jak 6 projektových záměrů, které nestihli předložit do poslední výzvy MAS

Sociální inkluze – žadateli jsou pouze poskytovatelé sociálních služeb či obce, s kterými jsem v kontaktu v rámci komunitního plánování sociálních služeb a informačních seminářů pro obce; projektových záměrů konzultujeme více jak 5 projektových záměrů, které nestihli předložit do poslední výzvy MAS

Sociální podnikání - žadateli může být jakýkoliv podnikatelský subjekt, ale reálně pouze subjekty s vazbou na sociální inkluzi, které konzultují své záměry s MPSV, MAS či zpracovatelskými agenturami; konzultujeme pouze dva projektové záměry žadatelů podpořených v IROP ve výzvě MAS

OPŽP

Nehodnoceno.

B.4.2) Do jaké míry obsahují Programové rámce taková Opatření/Fiche, jejichž alokace byla nebo bude muset být krácena ve prospěch jiného Opatření/Fiche?

PRV

Nízký zájem o fichi Relax v lese z důvodu neatraktivit podmíněk, a především existenčních problémů lesního hospodářství v regionu. Fiche Relax v lese již nebude vyhlášena výzva a prostředky budou převedeny do jiných fichí PRV. Bude zvažováno ponížení alokace ve fiche Potravinářství, a proto v průběhu roku 2019 bude realizováno šetření v území mezi potenciálními žadateli, abychom si ověřili aktuální absorpční kapacitu a případně finanční prostředky přesunuli. Nebude realizován projekt ve fichi č. 6 projekty spolupráce – finanční prostředky budou využity v uvažovaném článku 20.

IROP

Nezájem o podporu mateřských škol v opatření Školství PR IROP souvisí s požadavkem na rejstříkové zvýšení kapacity. Školky v regionu potřebují modernizovat či řešit nedostatečné hygienické podmínky (velikost herny MŠ aj.), které by zvýšili reálnou kapacitu zařízení, ale to je dle pravidel IROP nedostatečné.

Nezájem o podporu dopravních terminálů v opatření Doprava PR IROP souvisí s náročnou projektovou přípravou těchto projektů a realizací plánových projektů ve výzvě 73. IROP.

OPZ

Bez identifikovaného nesouladu.

OPŽP

Nehodnoceno.

B.4.3) Do jaké míry je v jednotlivých Opatřeních/Fichích Programových rámců zaznamenán dlouhodobý nedostatek poptávky vzhledem k nabídce finančních prostředků (alokaci)?

PRV – nižší poptávka po fichi Potravinářství, velice malá poptávka po fichi Relax v lese – dáno i situací v lesích (kůrovcová kalamita, polomy)

IROP:

1. v opatření doprava PR IROP jsme počítali s realizací projektu na rozšíření dopravního terminálu v městě Zábřeze, kde žádost o dotaci na parkoviště u vlakového nádraží byla předložena do výzvy 73. IROP; jiný projekt s tímto zaměřením v území není připraven (obec Jindřichov a Dubicko teprve připravují projektovou dokumentaci)

2. v opatření doprava PR IROP jsem počítali s realizací více menších projektů zaměřených na výstavbu cyklostezek, ale díky podpoře těchto projektů z jiných zdrojů (především z rozpočtu Olomouckého kraje), tak žádost byla předložena pouze jedna.

3. v opatření školství PR IROP jsme původně očekávali řadu projektu na modernizaci mateřských škol, ale po oznámení, že podmínkou realizace je navýšení kapacity, tak v SCLLD bylo počítáno s jedním projektem v obci Písařov či městě Zábřeh, ale oba žadatelé

po překotné změně legislativy o povinném přijímání dvouletých dětí do MŠ od záměru upustili.

OPZ

1. v opatření Prorodinná opatření jsem očekávali předložení žádosti na vznik či provoz dětského klubu či dětských skupin, ale nakonec z důvodu administrativních problémů se žadatelé rozhodli podávat především žádosti na nepobytové tábory, a tím pádem nebyla podána žádná žádost na podporu zařízení pečující o děti předškolního věku

OPŽP

1. Nehodnoceno.

Klíčová zjištění:

PRV:

1. Velký převis poptávky u fiche Zemědělská prvovýroba, očekávána velká poptávka u fiche Rozvoj nezemědělského podnikání.
2. Nezáměr o fichi Relax v lese a nižší zájem o podporu u fiche Potravinářství než jsme očekávali, nerealizované Projekty spolupráce
3. Chybějící prostředky pro rozvoj komunitního života. Převod finančních prostředků do fichí s větší absorpční kapacitou a implementace článku 20 PRV jako nové fiche.

IROP

4. Nebyla předložena žádost na výstavbu či modernizaci dopravního terminálu či mateřské školy, přestože jsme s takovýmito projekty počítali
5. Nebyl předložen dostatek žádostí na výstavbu cyklostezek
6. Původně nízký zájem o modernizaci učeben ZŠ v roce 2017 byl díky dobré animaci území vystřídán enormním zájmem o konzultace u vyhlášených výzev na konci roku 2018

OPZ

7. Nebyla předložena žádost na vznik či provoz dětské skupiny

OPŽP nehodnoceno.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

B.4 Do jaké míry obsahují Programové rámce právě taková opatření/fiche, o které je ze strany potenciálních žadatelů zájem?

Z velké části se podařilo nastavit opatření/fiche tak, aby korespondovaly s potřebami identifikovanými při tvorbě strategie. Případné nečerpání v některých fichích / opatřeních je dáno jednak vnějšími podmínkami (další dotační zdroje mimo SCLLD, náročná projektová příprava), částečně i nastavením pravidel pro čerpání, které nebyly jasné v době tvorby finančního plánu (navýšení kapacity u MŠ).

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení
1. Snížení alokace na fichi Relax v lese, případně Potravinářství	III.Q 2019	Vedoucí pracovník CLLD
2. Převod finančních prostředků z nevyužitých opatření Projekty spolupráce	III.Q 2019	Vedoucí pracovník CLLD
3. Implementace článku 20 v PRV	III.Q 2019	Vedoucí pracovník CLLD

4. Provést změny alokace v programových rámcích IROP ve prospěch školství a sociální inkluze	III.Q 2019	Vedoucí pracovník CLLD
5. Přehodnotit podporu sociálního podnikání v IROP i OPZ	III.Q 2019	Vedoucí pracovník CLLD
6. Vypustit z IROP aktivitu dopravní terminály, cyklostezky a mateřské školy	III.Q 2019	Vedoucí pracovník CLLD
7. Vypustit z OPZ podporu zařízení pro péči dětí předškolního věku	III.Q 2019	Vedoucí pracovník CLLD

Oblast C – Výstupy a výsledky implementace SCLLD

Cílem evaluace v rámci oblasti C je vyhodnocení výsledků intervencí realizovaných v rámci dané SCLLD a příspěvku intervencí k dosahování cílů SCLLD. **Předmětem** evaluace v rámci oblasti C jsou proto vstupy a výstupy implementace SCLLD, jejich vzájemné vazby a změny, které výstupy způsobily v různých oblastech společnosti a hospodářství (tj. výsledky implementace SCLLD). Evaluace v oblasti C podává informace o tom, zda:

1. ***Přináší nám vynaložené prostředky (zdroje) odpovídající a uspokojivé výsledky, které jsou v území potřeba?***
2. ***Dosahujeme naplánovaných cílů? Přináší realizace SCLLD do území plánované (i neplánované) potřebné změny?***
3. ***Co děláme pro dosahování vytýčených cílů dobře a co naopak špatně?***
4. ***Co je třeba (je-li to možné) změnit, abychom dosahovali lepších výsledků s menším vynaložením zdrojů?***
5. ***Přispívá realizace SCLLD ke zlepšení života konkrétních cílových skupin? Jak? Proč ano, proč ne?***
6. ***Jakou přidanou hodnotu SCLLD do území MAS Horní Pomoraví přináší?***

Výstupem evaluace v rámci oblasti C je soubor manažerských doporučení k úpravě hodnocených komponent strategie a manažerské shrnutí výstupů a výsledků dosavadní realizace příslušné SCLLD. **Výsledkem** evaluace bude v případě realizace opatření vyplývajících z manažerských doporučení úprava SCLLD v příslušné části tak, aby bylo možné realizaci SCLLD účinněji dosáhnout vytýčených cílů strategie.

V rámci evaluace v Oblasti C zodpovídá MAS Horní Pomoraví následující evaluační **otázky**:

- C.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2018 nachází?
- C.2 Jak přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů (věcný a finanční pokrok realizace SCLLD)?
- C.3 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účelně (tj. do jaké míry intervence splnila svůj účel)?
- C.4 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účinně?
- C.5 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosahování specifických cílů opatření/fichí Programových rámců?
- C.6 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?
- **C.7 Do jaké míry dochází k naplnění cílů strategie jako celku?**
- C.8 Do jaké míry podpořily intervence Programu rozvoje venkova místní rozvoj ve venkovských oblastech?

Klíčovým nástrojem při zodpovídání podotázek a otázek v Oblasti C jsou tyto metody:

- Obsahová analýza (výzvy, věcný a finanční pokrok)
- Individuální (příp. skupinové) rozhovory s žadateli/příjemci a cílovými skupinami (nutné pro zpracování případových studií)
- Case Studies (případové studie).

Obecná logika (postup) zodpovídání evaluačních otázek v Oblasti C – Výstupy a výsledky implementace SCLLD:

1. **Shromáždění dostupných dat, dokumentů a záznamů (vč. žádostí o dotaci, studií proveditelnosti, příp. dalších příloh popisujících podrobnosti k dané žádosti/projektu) → jejich zpracování: obsahová analýza, příprava pro realizaci rozhovorů s vybranými příjemci a zpracování případových studií (příprava / individualizace otázek pro**

rozhovory, výběr a kontaktování příjemců, oslovení, domluvení termínů rozhovorů) → realizace individuálních rozhovorů s cílem získat takové informace o výstupech a výsledcích projektů, které nejsou vyjádřeny hodnotou stanovených indikátorů (se zaměřením na zamýšlené i nezamýšlené výstupy) → zpracování záznamů: podrobný zápis z každého rozhovoru → zpracování případové studie ke každému vybranému projektu → syntéza poznatků z případových studií a formulace odpovědí na podotázky → realizace Focus Group k zodpovězení EO C.6 a C.8 (postup a metodologie fokusní skupiny viz Obecný postup zodpovídání u oblasti B) → syntéza/shrnutí odpovědí na podotázky: formulace odpovědí na evaluační otázky → identifikace hlavních zjištění → vypracování návrhů pro zlepšení implementace, vypracování návrhů na úpravy v dokumentu SCLLD, příp. vypracování návrhů na úpravy v Programových rámcích atd.

C.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2018 nachází (do jaké míry je průběh realizace v souladu s plánovaným harmonogramem výzev)?

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Harmonogramy výzev
- Záznamy k výzvám (výzva, seznamy přijatých žádostí, seznamy podpořených projektů)
- Informace v CSSF14+ (podpořené projekty / projekty s vydaným právním aktem)

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Syntéza poznatků

Záznamy, které MAS vytvoří při zodpovídání EO, a které použije pro její zodpovězení

Pokrok v implementaci (realizaci) SCLLD – přehled výzev dle stavu	
☐	MAS dosud nevyhlásila žádnou výzvu
☐	MAS má <u> 7 </u> výzev, u kterých probíhá příjem žádostí, z toho: <ul style="list-style-type: none"> - <u> 5 </u> v PR IROP, - <u> 0 </u> v PR PRV, - <u> 0 </u> v PR OPZ, - <u> 2 </u> v PR OP ŽP
☐	MAS má <u> 3 </u> výzev, u kterých probíhá kontrola FNaP a věcné hodnocení žádostí o dotaci, z toho: <ul style="list-style-type: none"> - <u> 0 </u> v PR IROP, - <u> 0 </u> v PR PRV, - <u> 3 </u> v PR OPZ, - <u> 0 </u> v PR OP ŽP
☐	MAS má <u> 0 </u> výzev, u kterých probíhá administrativní kontrola a ZoZ ze strany ŘO, z toho: <ul style="list-style-type: none"> - <u> 0 </u> v PR IROP, - <u> 0 </u> v PR PRV, - <u> 0 </u> v PR OPZ, - <u> 0 </u> v PR OP ŽP
☐	MAS má <u> 14 </u> výzev, ve kterých jsou projekty s vydaným právním aktem, z toho: <ul style="list-style-type: none"> - <u> 9 </u> v PR IROP, - <u> 2 </u> v PR PRV, - <u> 3 </u> v PR OPZ,

- 0   v PR OP ŽP
- MAS má   7   výzev, ve kterých jsou ukončené projekty (projekty, u kterých byla podána závěrečná žádost o platbu/závěrečná zpráva o realizaci), z toho:
  - 5   v PR IROP,
  - 2   v PR PRV,
  - 0   v PR OPZ,
  - 0   v PR OP ŽP

Celkový přehled výzev MAS k 31. 12. 2018:

PR	Počet výzev s ukončeným příjmem žádostí o dotaci ve výzvě MAS v jednotlivých letech		
	2017	2018	2019
IROP	11	0	0
PRV	1	1	0
OPZ	3	3	0
OP ŽP	0	0	0
CELKEM	15	4	0

Klíčová zjištění:

1. Daří se realizovat plánované výzvy ve všech operačních programech
2. Výzvy jsou naplánovány dobře a nebylo potřeba je příliš modifikovat a neúspěšné výzvy byly pouze u IROP zaměřené na mateřské školy a komunitní centra, což souviselo s nedostatečnou animací v území.
3. Provádět kvalitnější přípravu výzev MAS a hodnotících kritérií věcného hodnocení

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2018 nachází (do jaké míry je průběh realizace v souladu s plánovaným harmonogramem výzev)?

Průběh realizace strategie CLLD je z velké části v souladu s plánovaným harmonogramem výzev. Některé drobnější odchylky oproti původnímu harmonogramu jsou částečně způsobeny zejména zpožděním administrativních procesů a změnami absorpční kapacity v území.

Vyhlašování výzev v roce 2017 proběhlo dle plánovaného harmonogramu. V roce 2018 kvůli administrativním procesům došlo ke zpoždění ve vyhlašování plánovaných výzev o více než půl roku, a to díky změně metodik a personálu na MMR. Výzvy nebylo možné schválit z důvodu nových požadavků na obsah Interních postupů pro IROP.

Realizace SCLLD neprobíhá dle plánu u opatření, kde bylo předloženo málo žádostí o podporu, jako je sociální podnikání (IROP a OPZ), cyklo dopravy a relax v lese (PRV) či nebyly předloženy žádné žádosti zaměřené na dopravní terminály a modernizace mateřských škol.

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení
1. S ohledem na zrušené milníky se nesnažit dostát závazkům spojeným s milníky	III.Q 2019	Vedoucí pracovník CLLD
2. Provést změnu programového rámce IROP a nepočítat s realizací aktivit v oblasti dopravních terminálů a zvýšení kapacity mateřských škol	III.Q 2019	Vedoucí pracovník CLLD

C.2 Do jaké míry přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů (věcný a finanční pokrok realizace SCLLD)?

Hlavním cílem této evaluační otázky je popsat a vyhodnotit, zda jsou vhodně nastaveny cílové hodnoty povinných indikátorů výsledku a výstupu u Opatření/Fichí Programových rámců. Evaluace (tj. zpracování údajů) MAS provádí za všechna Opatření/Fiche všech Programových rámců. Tam, kde se bude nastavení cílových hodnot jevit jako nereálné (hodnoty jsou výrazně podhodnoceny/nadhodnoceny), je žádoucí navrhnout potřebné úpravy s využitím argumentace získané prostřednictvím zodpovídání této otázky. Dále dokumentovat, jak vhodně/nevhodně byly zpočátku nastaveny cílové hodnoty indikátorů a získat užitečné poznatky pro budoucí strategie (vyhnout se opakování chyb/nedostatků, zachytit příklady dobré praxe v oblasti nastavování cílových hodnot, využití zdrojů informací pro stanovení cílových hodnot atp.).

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Zpráva o plnění integrované strategie s údaji k 31. 12. 2018, vč. tabulky financování podle specifických cílů a tabulky indikátorů (s přehledem plánovaných cílových a dosažených hodnot)
- Žádosti o změnu, příp. Zprávy o plnění integrované strategie (část „Informace o problémech, které se vyskytly v realizaci integrované strategie v průběhu období, za které je tato zpráva vykazována a přijatá opatření“, příp. další relevantní části Zprávy)

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Syntéza poznatků (při zodpovídání podotázek a EO)

Tabulka 10 – Návrh úpravy tabulky g) pro účely mid-term evaluace

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Dosažená hodnota indikátoru	
		Kód NČI 2014+	Název indikátoru	Měrná jed.	Typ indikát.	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodnoty	Milník k 31. 12. 2018	Hodnota	% plnění
LZ 1.1 a 1.2	Školství	50000	počet podpořených vzdělávacích zařízení	zařízení	výstup	0	1.1.2016	15	31.12.2023	2	2	13 %
		50001	kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení	osoby	výsledek	0	1.1.2016	250	31.12.2023	-	118	47 %
		50020	podíl tříletých dětí umístěných v předškolním zařízení	%	výsledek	77,3	31.12.2013	90,5	31.12.2023	-	NR	
		50030	podíl osob předčasně opouštějící vzdělávací systém	%	výsledek	5,4	31.12.2013	5,0	31.12.2023	-	NR	
		50120	počet osob využívající zařízení péče o děti do 3 let	osoby	výsledek	0	1.1.2016	5	31.12.2023	-	0	0 %
LZ 1.3	Zázemí pro sociální inkluzi	55401	počet podpořených zázemí pro služby a sociální práci	Zázemí	výstup	0	1.1.2016	8	31.12.2023	-	1	12 %
		55402	počet poskytovaných druhů sociálních služeb	Služby	výstup	0	1.1.2016	8	31.12.2023	-	0	0 %
		67510	kapacita služeb a sociální práce	Klienti	výsledek	0	1.1.2016	80	31.12.2023	-	50	62 %
LZ 1.3	Sociální inkluze	60000	celkový počet účastníků	osoba	výstup	0	1.1.2016	55	31.12.2023	-	0	0 %
		62200	počet projektů zaměřených na orgány veřejné správy a veřejné služby na celostátní, regionální a místní úrovni	projekt	výstup	0	1.1.2016	1	31.12.2023	-	0	0 %
		62000	počet projektů, které zcela nebo zčásti provádějí sociální partneři nebo nevládní organizace	projekt	výstup	0	1.1.2016	2	31.12.2023	-	0	0 %
		67001	kapacita podpořených služeb	míst	výstup	0	1.1.2016	35	31.12.2023	-	0	0 %
		55102	počet podpořených komunitních center	zařízení	výstup	0	1.1.2016	1	31.12.2023	-	0	0 %
		67010	využívání podpořených služeb	osoby	výsledek	0	1.1.2016	65	31.12.2023	-	0	0 %
PaZ 2.1	Rozvoj nezemědělní podnikání	93701	počet podpořených zemědělských podniků/příjemců (o.4)	podniky	výstup	0	1.1.2016	5	31.12.2023	0	2	40 %
		94800	pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (leader) (r.24/t.23)	FTE	výsledek	0	1.1.2016	6	31.12.2023	3	4	133 %

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Dosažená hodnota indikátoru	
		Kód NČI 2014+	Název indikátoru	Měrná jed.	Typ indikát.	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodnoty	Milník k 31. 12. 2018	Hodnota	% plnění
PaZ 2.1 a 2.2	Zázemí pro sociální podnikání	10000	počet podniků pobírajících podporu	podniky	výstup	0	1.1.2016	2	31.12.2023	0	0	0 %
		10102	počet podniků pobírající granty	podniky	výstup	0	1.1.2016	2	31.12.2023	0	0	0 %
		10105	počet nových podniků, které dostávají podporu	podniky	výstup	0	1.1.2016	1	31.12.2023	0	0	0 %
		10300	soukromé investice odpovídající podpoře podniků (granty)	EUR	výstup	0	1.1.2016	9815	31.12.2023	0	0	0 %
		10400	zvýšení zaměstnanosti v podporovaných podnicích	FTE	výstup	0	1.1.2016	13	31.12.2023	0	0	0 %
		10403	zvýšení zaměstnanosti v podporovaných podnicích se zaměřením na znevýhodněné skupiny	FTE	výstup	0	1.1.2016	5	31.12.2023	0	0	0 %
		10411	míra nezaměstnanosti osob s nejnižším vzděláním	%	výsledek	28,5	31.12.2012	22,0	31.12.2023	0	NR	
PaZ 2.1 a 2.2	Sociální podnikání	60000	celkový počet účastníků	osoba	výstup	0	1.1.2016	12	31.12.2023	-	0	0 %
		10213	počet sociálních podniků vzniklých díky podpoře	organizace	výstup	0	1.1.2016	1	31.12.2023	-	0	0 %
		10212	počet podpořených již existujících sociálních podniků	organizace	výstup	0	1.1.2016	0	31.12.2023	-	0	0 %
		10211	počet sociálních podniků vzniklých díky podpoře, které fungují i po ukončení podpory	organizace	výsledek	0	1.1.2016	1	31.12.2023	-	0	0 %
PaZ 2.2	Prorodinná opatření	60000	celkový počet účastníků	osoba	výstup	0	1.1.2016	60	31.12.2023	-	0	0 %
		62200	počet projektů zaměřených na orgány veřejné správy a veřejné služby na celostátní, regionální a místní úrovni	projekt	výstup	0	1.1.2016	2	31.12.2023	-	0	0 %
		62000	počet projektů, které zcela nebo zčásti provádějí sociální partneři nebo nevládní organizace	projekt	výstup	0	1.1.2016	2	31.12.2023	-	0	0 %
		50001	kapacita podpořených zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení	osoba	výstup	0	1.1.2016	40	31.12.2023	-	0	0 %
		50100	počet podpořených zařízení péče o děti předškolního věku	zařízení	výstup	0	1.1.2016	1	31.12.2023	-	0	0 %

		50120	počet osob využívajících zařízení péče o děti ve věku do 3 let	osoby	výsledek	0	1.1.2016	6	31.12.2023	-	0	0 %
		50110	počet osob využívajících zařízení péče o děti předškolního věku	osoby	výsledek	0	1.1.2016	10	31.12.2023	-	0	0 %
Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Dosažená hodnota indikátoru	
		Kód NČI 2014+	Název indikátoru	Měrná jed.	Typ indikát.	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodnoty	Milník k 31. 12. 2018	Hodnota	% plnění
ZaŽP 3.1	Zemědělská prvovýroba	93701	počet podpořených zemědělských podniků/příjemců (o.4)	podniky	výstup	0	1.1.2016	17	31.12.2023	10	17	100 %
		94800	pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (leader) (r.24/t.23)	FTE	výsledek	0	1.1.2016	0	31.12.2023	0	1	NR
ZaŽP 3.1	Potravinařství	93701	počet podpořených zemědělských podniků/příjemců (o.4)	podniky	výstup	0	1.1.2016	3	31.12.2023	0	1	33 %
		94800	pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (leader) (r.24/t.23)	FTE	výsledek	0	1.1.2016	1	31.12.2023	0	1,5	150 %
PaZ 2.1	Rozvoj nezemědělského podnikání	93701	počet podpořených zemědělských podniků/příjemců	Podniky	Výstup	0	1.1.2016	5	31.12.2023	0	2	40 %
		94800	pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů	FTE	výsledek	0	1.1.2016	6	31.12.2023	3	4	66 %
ZaŽP 3.1	Lesnictví	93701	počet podpořených zemědělských podniků/příjemců (o.4)	podniky	výstup	0	1.1.2016	2	31.12.2023	0	2	100 %
		94800	pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (leader) (r.24/t.23)	FTE	výsledek	0	1.1.2016	1	31.12.2023	0	1	100 %
RO 4.1	Jednotky požární ochrany	57001	počet nové techniky a věcných prostředků složek IZS	sety	výstup	0	1.1.2016	3	31.12.2023	-	3	100 %
		57501	počet nových a modernizovaných objektů sloužících složkám IZS	objekty	výstup	0	1.1.2016	1	31.12.2023	0	0	0 %
		57520	počet exponovaných území s nedostatečnou připraveností složek IZS	území	výsledek	108	31.12.2014	48	31.12.2023	-	NR	
RO 4.2	Doprava	75201	počet nových nebo rekonstruovaných přestupních terminálů ve veřejné dopravě	terminály	výstup	0	1.1.2016	1	31.12.2023	0	0	0 %
		75001	počet realizací vedoucích ke zvýšení bezpečnosti v dopravě	realizace	výstup	0	1.1.2016	8	31.12.2023	-	1	12 %
		74001	počet vytvořených parkovacích míst	parkovací místa	výstup	0	1.1.2016	15	31.12.2023	-	0	0 %

		76401	počet parkovacích míst pro jízdní kola	parkovací místa	výstup	0	1.1.2016	10	31.12.2023	-	0	0 %
		76100	délka nově vybudovaných cyklostezek a cyklotras	km	výstup	0	1.1.2016	2	31.12.2023	0	0,642	32 %
		76310	Podíl cyklistiky na přepravních výkonech	%	výsledek	7	31.12.2011	10	31.12.2023	-	NR	
		75120	Podíl veřejné osobní dopravy na celkových výkonech v osobní dopravě	%	výsledek	30	31.12.2011	35	31.12.2023	-	NR	
		75110	počet osob přepravených veřejnou dopravou	Osoby/rok	výsledek	0	1.1.2016	850	31.12.2023	-	NR	
RO 4.3	Projekty spolup. MAS	92501	Celkové veřejné výdaje	EUR	výstup	0	1.1.2016	63 617	31.12.2023	-	0	0 %
CR a KD 5.1	Relax v lese	92702	počet podpořených akcí/operací (o.3)	akce	výstup	0	1.1.2016	5	31.12.2023	2	2	100 %
		93001	celková (podpořená) plocha (o.5)	ha	výstup	0	1.1.2016	0,1	31.12.2023	0	7,25	7 250 %
		94800	pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (leader) (r.24/t.23)	FTE	výsledek	0	1.1.2016	0	31.12.2023	0	0	0
ZaŽP 3.2	Biocentra a protierozní opatření	46500	Plocha stanovišť, které jsou podporovány s cílem zlepšit jejich stav zachování	ha	výstup	0	1.5.2018	0,3	31.12.2023	0	0	0 %
ZaŽP 3.2	Biocentra a protierozní opatření	45415	Počet lokalit, kde byly posíleny ekosystémové funkce krajiny	lokalita	výstup	0	1.5.2018	2	31.12.2023	0	0	0 %
ZaŽP 3.2	Parky a návsi	46500	Plocha stanovišť, které jsou podporovány s cílem zlepšit jejich stav zachování	ha	výstup	0	1.5.2018	4	31.12.2023	0	0	0 %
ZaŽP 3.2	Parky a návsi	45412	Počet ploch a prvků sídelní zeleně s posílenou ekostabilizační funkcí	plocha	výstup	0	1.5.2018	3	31.12.2023	0	0	0 %

Tabulka 11 – Návrh úpravy tabulky e) pro účely mid-term evaluace

Výše proplacených dotací v IROP

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Plán financování (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)	skutečný stav proplacených CZV (v Kč)	skutečný stav čerpání (v % z CZV)
		Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho podpora		Z toho vlastní zdroje příjemce				
			Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (b)	Národní veřejné zdroje (c)	Národní soukromé zdroje (d)			
LZ 1.1 a 1.2	Školství	26 500,00	25 175,00	0,00	1 325,00	0,00	0,00	2 206 809	8%
LZ 1.3	Zázemí pro sociální inkluzi	9 650,00	9 167,50	0,00	482,50	0,00	0,00	2 100 000	22%
PaZ 2.1 a 2.2	Zázemí pro sociální podnikání	5 300,00	5 035,00	0,00	0,00	265,00	0,00	0	0%
RO 4.1	Jednotky požární ochrany	6 500,00	6 175,00	0,00	325,00	0,00	0,00	2 997 000	46%
RO 4.2	Doprava	22 200,08	21 090,08	0,00	1 110,00	0,00	0,00	3 800 000	17%

Výše proplacených dotací v OPZ

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Plán financování (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)	skutečný stav proplacených CZV (v Kč)	skutečný stav čerpání (v % z CZV)
		Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho podpora		Z toho vlastní zdroje příjemce				
			Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (b)	Národní veřejné zdroje (c)	Národní soukromé zdroje (d)			
LZ 1.3	Sociální inkluze	6 200,00	5 270,00	705,00	225,00	0,00	0,00	0	0 %
PaZ 2.1 a 2.2	Sociální podnikání	5 200,00	4 420,00	0,00	0,00	780,00	0,00	0	0 %
PaZ 2.2	Prorodinná opatření	4 350,00	3 697,50	435,00	217,50	0,00	0,00	0	0 %

Výše zazávazkovaných dotací v PRV

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Plán financování (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)	skutečný stav přislíbené dotace (v Kč)	skutečný stav čerpání (v % z CZV)
		Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho podpora		Z toho vlastní zdroje příjemce				
			Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (b)	Národní veřejné zdroje (c)	Národní soukromé zdroje (d)			
ZaŽP 3.1	Zemědělská prvovýroba	16 000,00	6 000,00	2 000,00	0,00	8 000,00	0,00	4 887 907	61 %
ZaŽP 3.1	Potravinářství	12 000,00	4 500,00	1 500,00	0,00	6 000,00	0,00	947 607	16 %
PaZ 2.1	Rozvoj nezemědělského podnikání	31 518,01	11 256,43	3 752,15	0,00	16 509,43	0,00	6 034 049	40 %
ZaŽP 3.1	Lesnictví	9 000,00	3 375,00	1 125,00	0,00	4 500,00	0,00	1 120 124	25 %
CR a KD 5.1	Relax v lese	2 838,36	1 917,50	637,50	141,68	141,68	0,00	513 371	20 %
RO 4.3	Projekty spolupráce MAS	2 064,86	1 290,54	430,17	0,00	344,15	0,00	0	0 %

Výše proplacených dotací v OPZ

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Plán financování (způsobilé výdaje v tis. Kč)					Nezpůsobilé výdaje (v tis. Kč)	skutečný stav proplacených CZV (v Kč)	skutečný stav čerpání (v % z CZV)
		Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho podpora		Z toho vlastní zdroje příjemce				
			Příspěvek Unie (a)	Národní veřejné zdroje (b)	Národní veřejné zdroje (c)	Národní soukromé zdroje (d)			
ZaŽP 3.2	Biocentra a protierozní opatření	2 222,22	2 000,00	0,00	222,22	0,00	0,00	0	0 %
ZaŽP 3.2	Parky a návsi	13 333,33	8 000,00	0,00	5 333,33	780,00	0,00	0	0 %

Odpovědi na evaluační podotázky

C.2.1) Do jaké míry jsou v souladu s indikátorovým plánem dosahovány hodnoty indikátorů výstupů a výsledků v jednotlivých Opatřeních/Fichích Programových rámců?
<p>PRV</p> <p>Hodnoty indikátorů jsou ve velké míře překračovány, MAS při přípravě strategie spíše podhodnotila stanovené hodnoty. Předpokladem např. u tvorby nových pracovních míst je, že tento trend, vzhledem k aktuální situaci na trhu práce, nebude nadále pokračovat. U počtu podpořených zemědělských subjektů, i s ohledem na probíhající konzultace, naopak očekáváme ještě větší nárůst hodnoty indikátoru.</p> <p>IROP</p> <p>Vyjma aktivity, o které již žadatelé nemají zájem (tj. dopravní terminály, mateřské školy) jsou indikátory plněny v dostatečné míře. Řada projektů vyúčtovaných v polovině roku 2018 byla formálně ukončena CRR až na začátku roku 2019, proto nejsou jejich indikátory započítány do evaluace, přestože projekty byly dávno ukončeny.</p> <p>OPZ</p> <p>Díky nastavení realizace projektů do roku 2021 až 2022 nyní není možné hodnověrně vyhodnocovat dosavadní plnění indikátorů, ale z konzultací a animační činnosti víme, že indikátory žadatelé plní v očekávané výši.</p> <p>OPŽP</p> <p>Nehodnoceno.</p>
C.2.2) Do jaké míry odpovídají dosažené hodnoty indikátorů plnění finančního plánu SCLLD (opatření/fiche)?
<p>PRV</p> <p>Finanční plán je překračován u fiche Zemědělská prvovýroba, což koresponduje i s překročenou hodnotou stanovených indikátorů (např. vznik nového pracovního místa jsme nepředpokládali – toto vzniká v souvislosti s podáním žádosti mladým začínajícím zemědělcem s kratší než dvouletou historií). U potravinářů není dostatečně čerpána finanční alokace, ale plán indikátorů byl překročen. U nezemědělského podnikání také vzniklo více pracovních míst, než bylo uvažováno. Tato situace obecně koresponduje s vývojem ekonomické situace, ale také odráží snahu podnikatelských subjektů zvýšit pravděpodobnost získání dotace právě uvedeným závazkem.</p> <p>IROP</p> <p>Plnění indikátorů odpovídá proplaceným finančním prostředkům.</p> <p>OPZ</p> <p>Nehodnoceno.</p> <p>OPŽP</p> <p>Nehodnoceno.</p>
C.2.3) Do jaké míry upravovala MAS cílové hodnoty indikátorů prostřednictvím žádosti (žádostí) o změnu strategie (u jakých indikátorů, jak a proč)?

Došlo pouze k formální úpravě SCLLD tak, aby text SCLLD byl v souladu s informacemi v ISKP. K případné úpravě dojde v rámci aktualizace SCLLD.

Klíčová zjištění:

1. Většina sledovaných indikátorů v PRV je překračována, finanční plán bude nutné upravit v rámci změny strategie
2. V IROP a OPZ bude muset dojít přehodnocení indikátory u opatření, kde nejsou realizovány plánované aktivity (tj. terminály, MŠ, dětské skupiny)
3. V rámci změny strategie bude nezbytné přehodnotit indikátory u sociálního podnikání v OPZ i IROP z důvodu zásadních změn na trhu práce

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.2 Jak přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů?

Realizace jednotlivých opatření SCLLD přispívá předpokládaným dílem k naplňování stanovených indikátorů, z velké části indikátory stanovené pro mid-term evaluaci překračuje, výjimku tvoří jen opatření, kde jsou specifické aktivity jako terminály, mateřské školy, dětské skupiny či sociální podnikání.

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení
1. V IROP a OPZ bude muset dojít přehodnocení indikátorů u opatření, kde nejsou realizovány plánované aktivity (tj. terminály, MŠ, dětské skupiny)	III.Q 2019	Vedoucí pracovník CLLD
2. V rámci změny strategie bude nezbytné přehodnotit indikátory u sociálního podnikání v OPZ i IROP z důvodu zásadních změn na trhu práce	III.Q 2019	Vedoucí pracovník CLLD

C.3 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účelně (tj. do jaké míry intervence splnila svůj účel)?

Hlavním cílem této evaluační otázky je určit a vyhodnotit, zda podpořené intervence (projekty), respektive vynaložené prostředky vedou k dosahování stanoveného efektu, tj. do jaké míry plní svůj účel.

Otázka je zodpovězena na základě zjištění vyplývajících z případových studií. Zaměřuje se na skutečnost, zda projekty (intervence) přináší právě ty efekty, které jsou očekávány.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Žádosti o dotaci, studie proveditelnosti, další přílohy s informacemi o projektu (např. příloha s detailním popisem plánovaných aktivit projektu apod.)
- Žadatelé – individuální rozhovory

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Dotazování
- Případové studie
- Syntéza

Odpovědi na evaluační podotázky

<p>C.3.1) Do jaké míry vedly projekty v jednotlivých Opatřeních/Fichích Programových rámců k dosažení předpokládaných (plánovaných) výstupů a výsledků?</p>	
<p>Stanovených výsledků a výstupů realizovaných projektů je z velké míry dosahováno. Z realizovaných případových studií kontrolní komise a týmu CLLD vyplývá, že nejproblematictější je administrativní náročnost projektů – v rámci IROP a OPZ téměř nemožné realizovat samotným žadatelem bez využití placené agentury. K dosahování stanovených výsledků přispívá i animační a konzultační činnosti pracovníků MAS a osobní přístup ke klientům.</p> <p>V IROP dochází k realizaci předpokládaných výstupů vyjma aktivit, o které není zájem.</p> <p>V OPŽP není možné hodnotit.</p>	
<p>C.3.2) Do jaké míry vedou intervence k uspokojování potřeb cílových skupin daného projektu (relevantních k Opatřením/Fichím Programových rámců)?</p>	
<p>Potřeby cílových skupin v rámci realizovaných projektů jsou uspokojovány – je to dáno i reálnými očekáváními. Žadatelé díky animační činnosti MAS mají jasno v tom, co mohou očekávat.</p> <p>Konkrétně např. zemědělství podnikatelé mají potřeby podstatně větší, než jsou možnosti MAS. Jsou často limitováni nutností investic do zemědělské půdy, kdy na vlastní rozvoj farem jsou prostředky omezené, proto hledají a využívají veškeré možnosti, které jsou jim nabízeny.</p> <p>V IROP dochází k uspokojování potřeb CS dle očekávání. U realizovaných a kontrolovaných projektů OPZ žadatelé hodnotili zapojení CS a spokojenost s výstupy kladně, přestože v době kontrol na místě projekty absolvovali teprve úvodní fáze projektů.</p> <p>V OPŽP není možné hodnotit.</p>	
<p>C.3.3) Do jaké míry jsou výstupy a výsledky a dopady dosažené v jednotlivých Programových rámcích skutečně udržitelné ?</p>	
<p>Odpověď:</p> <p>V rámci projektů realizovaných v PRV, ale i IROP jsou výstupy a výsledky zcela udržitelné. Podnikatelé, kteří si na realizaci – spolufinancování projektu musí sami vydělat, zvažují investice velice pečlivě a realizují smysluplné projekty tak, aby rozvoj jejich podnikání a investované prostředky byly efektivní. Problémem v rámci závazku zřizovaných pracovních míst začíná být nedostatek kvalifikované pracovní síly a obecně nízká nezaměstnanost v regionu.</p> <p>V rámci IROP žadatelé počítají s udržitelností projektu a díky faktu, že se jedná o investiční projekty veřejných subjektů či subjektů s veřejným financováním, tak výstupy jsou udržitelné.</p> <p>V rámci OPZ je nutno hledat další zdroje, aby příjemce byl schopen zajistit pokračování aktivit realizovaných v projektu.</p> <p>V OPŽP není možné hodnotit.</p>	
<p>Klíčová zjištění:</p>	
<p>1. Znalost území, osobní přístup a animace území přispívá k efektivnímu využívání alokovaných prostředků a uspokojování potřeb v území</p>	

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.3 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účelně (tj. do jaké míry intervence splnila svůj účel)?		
Z realizovaných případových studií jednoznačně vyplývá, že realizované projekty přispívají k naplňování potřeb cílových skupin. Prostředky jsou vynakládány efektivně, jedná se o projekty, které jsou uvažovány či připravovány v delším časovém horizontu a přispívají k rozvoji celého území MAS.		
Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění		
Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení
1. Navýšení alokace pro zemědělské podnikání v PRV	III.Q 2019	Vedoucí zaměstnanec CLLD
2. Provést úpravu alokací IROP a OPZ dle aktuální potřeby žadatelů	III.Q 2019	Vedoucí zaměstnanec CLLD

C.4 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účinně a do jaké míry přinesly i neplánované (pozitivní i negativní) účinky?

Hlavním cílem této evaluační otázky je určit a vyhodnotit, zda bylo dosaženo výstupů a výsledků odpovídajících vynaloženým finančním prostředkům. Tedy zda s danými finančními prostředky mohlo či nemohlo být dosaženo více (co do kvality i kvantity) výstupů a výsledků.

Dále je cílem této evaluační otázky určit a vyhodnotit, zda bylo prostřednictvím intervencí (projektů) dosaženo ještě nějakých dalších předem neplánovaných výsledků (výstupů, dopadů), a to jak pozitivních, tak nežádoucích/negativních. A to na jakékoliv úrovni, tj. přímo u příjemce, u cílových skupin, u dalších dotčených osob či organizací (stakeholderů) apod.

Otázka je zodpovězena na základě rozhovorů s příjemci a prostřednictvím zpracování případových studií.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Žádosti o dotaci, studie proveditelnosti, další přílohy s informacemi o projektu (např. příloha s popisem plánovaných příměstských táborů apod.)
- Příjemci – individuální rozhovory
- Záznamy z nepodpořených projektů

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Dotazování
- Případové studie
- Syntéza

Odpovědi na evaluační podotázky

C.4.1) Do jaké míry odpovídají dosažené výstupy a výsledky výši vynaložených prostředků (vstupů) v daném Opatření/fichi Programového rámce?

V rámci SCLLD se orgány MAS rozhodli nastavit výběrové kritéria, tak aby efektivnost nákladů hodnocena již při přípravě respektive při podání žádosti o dotaci. Např. u zemědělských podnikatelů je stanoveno Preferenční kritérium, kdy jsou zvýhodňováni žadatelé, jejich příjem ze zemědělství činí více než 50% jejich celkových příjmů (zvýhodnění jsou takoví žadatelé, které zemědělství z většiny „živí“). Pravidly je pak dána povinnost realizace výběrového řízení (ještě před podpisem dohody, které je posuzováno pracovníky SZIF), případně u menších projektů tzv. marketingového průzkumu, kdy jsou nabídky důkladně posuzovány. Důležitým faktorem je také již výše uvedená skutečnost, že žadatel si na spolufinancování musí sám vydělat a zejména mít jasno v tom, co jeho firmě v rozvoji pomůže a co je nezbytné pořídit. Často se tak stává, že při realizaci projektu (zejména těch menších, kdy je uvažováno pořízení drobnějšího vybavení či zařízení) dojde ke změnám v technickém řešení, kdy podnikatelé reagují na aktuální vývoj a situaci na trhu.

Hospodárnost a efektivita je důležitým kritériem u projektu IROP (nastavené měrné náklady ve VH), tak i OPZ a OPŽP.

C.4.2) Do jaké míry vedly intervence (projekty) v Programových rámcích k dosažení předem nepředpokládaných pozitivních výsledků?

PRV – dochází k propojování a intenzivnější spolupráci subjektů působících v území. Konkrétně realizace projektu nezemědělského podnikatele v oblasti strojní výroby přináší potřebu žadatele po kvalitnějších/nových výrobcích subdodavatele. Doporučení pro subdodavatele vybavit se novými stroji – technologiemi prostřednictvím MAS (včetně pomoci při přípravě projektu) – synergický efekt.

MAS se snaží o propojování výstupů projektu, ale pravidla OPZ i IROP de facto zakazují partnerství v projektech, takže se snažíme o iniciaci synergií v době udržitelnosti.

C.4.3) Do jaké míry vedly intervence (projekty) v jednotlivých Programových rámcích k dosažení předem nepředpokládaných negativních výsledků?

V IROP, OPZ, PRV neidentifikován negativní výsledek

Klíčová zjištění

1. Pravidla neumožňují spolupráci a synergie
2. Synergický efekt při realizaci projektů v PRV

Odpověď na evaluační otázku, doporučení**C.4 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účinně a do jaké míry přinesly i neplánované (pozitivní i negativní) účinky?**

Odpověď:

Účinnost vynaložených finančních prostředků je velká, odpovídá však celkovému objemu finančních prostředků alokovaných na MAS. Vzniká synergický efekt při realizaci projektů, projekty jsou pozitivně vnímány v regionu a přispívají k jeho celkovému rozvoji, zejména pak v menších obcích regionu, kde je podpora nejviditelnější.

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení
1. Synergický efekt při realizaci projektů – návrh na úpravu preferenčních kritérií v PRV	III.Q 2019	Vedoucí zaměstnanec CLLD

C.5 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosahování specifických cílů opatření/fichí Programových rámců?

Hlavním cílem této evaluační otázky je určit a vyhodnotit, zda bylo prostřednictvím intervencí (projektů) dosaženo stanovených cílů specifických cílů SCLLD, na které navazují jednotlivá Opatření/Fiche Programových rámců.

Otázka je zodpovězena na základě zjištění vyplývajících z případových studií.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- SCLLD – cíle jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců (do kterých budou náležet vybrané projekty, u kterých zpracovává případové studie)
- Inervenční logika (viz otázku B.1)

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Dotazování
- Případové studie
- Komparativní analýza
- Syntéza

Odpovědi na evaluační podotázky

C.5.1) Do jaké míry naplňovaly cíle jednotlivých intervencí (projektů) specifický cíl daného Opatření/Fiche, tj. vedly k dosahování specifických cílů v jednotlivých Programových rámcích?

PRV – realizované projekty přispívají k naplňování specifických cílů – Fiche Potravinářství, Rozvoj nezemědělského podnikání – SC 2.1 Ekonomicky silný region a to rozvojem drobného podnikání a vznikem nových pracovních příležitostí dochází k posilování podnikatelského prostředí, diverzifikaci podnikání, spolupráci v rámci území. Dále je posilována prezentace místní produkce. Fiche Zemědělská prvovýroba a fiche Potravinářství – SC 3.1 Udržitelné využívání krajiny pro zemědělství a lesnictví – realizací projektů na pořízení nových strojů pro zemědělskou prvovýrobu, investicemi do technologií a zařízení pro potravinářské výroby.

IROP v době evaluace bylo ukončeno relativně málo projektů, ale všechny vedly k dosahování specifických cílů PR IROP, jako například: - opatření Doprava vede k vyšší bezpečnosti dopravního provozu chodců a cyklistů - opatření Jednotky požární ochrany vytváří lepší technické vybavení a zvýšení připravenosti k řešení katastrof - opatření Sociální inkluze vede k lepší dostupnosti sociálních služeb - opatření Školství vede k vybavení škol více odpovídající potřebám trhu práce a rozvoje klíčových kompetencí žáků ZŠ OPŽP a OPZ nehodnoceno z důvodu stavu implementace.
--

Klíčová zjištění:
----

1. Realizované projekty přispívají k naplňování stanovených specifických cílů v rámci strategie CLLD

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.5 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosahování specifických cílů opatření/fichí Programových rámců?

Projekty realizované v SCLLD přispívají k naplňování specifických cílů definovaných ve strategii.

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení
1. NR		

C.6 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?

Hlavním cílem této evaluační otázky je určit a vyhodnotit, zda a jak byla prostřednictvím intervencí (projektů) do území MAS doručena přidaná hodnota.

Otázka je zodpovězena na základě zjištění vyplývajících z poznatků případových studií a znalostí a zkušeností členů Focus Group.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Zpracované Případové studie
- Zápis z realizovaných rozhovorů
- Poznátky z Focus Group
- Studie proveditelnosti, Podnikatelský záměr (tj. přílohy ŽoD popisující, jak byly cílové skupiny zapojeny do přípravy projektu)

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Dotazování
- Focus Group
- Případové studie,
- Komparativní analýza
- Syntéza

Odpovědi na evaluační podotázky**C.6.1) Do jaké míry vedly projekty v jednotlivých Programových rámcích ke zlepšení místní správy, tj. vyššímu zapojení veřejnosti a cílových skupin do přípravy projektu, respektive formulace problémů a potřeb?**

Myšlenka metody Leader je založena na základních principech spolupráce podnikatelského, neziskového a veřejného sektoru. V rámci realizace jednotlivých projektů jsou žadatelé zásadně limitováni pravidly. MAS se snaží realizaci animačních aktivit rozvoj spolupráce podporovat – organizuje pravidelná setkávání, snídane starostů, realizuje PR aktivity.

V rámci PRV přímo rozvoj spolupráce v rámci projektů nelze identifikovat – nebylo to předmětem preferenčních kritérií (i vzhledem ke zkušenostem MAS z předcházejícího období, kdy tyto spolupráce byly realizovány jen účelově), tato se však děje sekundárně

jako vedlejší efekt – podnikatelé propojují své aktivity s dodavateli, subdodavateli, navazují spolupráce, vznikají nové obchodní vazby a vztahy.

Pravidla IROP zapojení veřejnosti a CS nedovolovali. Bylo čistě na žadateli, jak projekt připravoval.

OP Zaměstnanost přestože je ideální pro podporu spolupráce partnerů v rámci projektu, tak díky nastavení podmínek realizace projektu není partnerství v projektech realizovatelné a MAS žadatelům partnerství nedoporučuje.

C.6.2) Do jaké míry přispěly intervence (projekty) v jednotlivých Programových rámcích k posílení sociálního kapitálu v území MAS?

Realizace projektů v PRV prostřednictvím MAS je i díky animační činnosti pro žadatele dostupná, bez možnosti obrátit se na pracovníky MAS by se žadatelé do dotačních programů vůbec nezapojili – netroufali by si na administrativu spojenou s jejich realizací.

IROP sociální kapitál nijak nerozvíjí vyjma opatření Školství, kde je podporováno technické vybavení učeben pro klíčové kompetence.

OP Zaměstnanost svým zaměřením neumožňuje podporu sociálního kapitál.

Nejvíce sociální kapitál rozvíjela MAS skrze projekt podpořený z SC 4.2 IROP a Místní akční plán vzdělávání (OP VVV).

C.6.3) Do jaké míry MAS přispěla k inovativnosti projektů?

V rámci PRV lze z hlediska žadatelů za inovativní pokládat velkou část realizovaných projektů, týká se to zejména žadatelů ve fici Rozvoj nezemědělského podnikání. Žadatelé pořizují zcela nové vybavení, které rozšiřuje jejich činnosti o nové aktivity, posouvá je v jejich činnosti dopředu.

IROP a OPZ jsme inovativní projekty neidentifikovali.

OPŽP nehodnoceno

C.6.4) Do jaké míry přispěly intervence (projekty) v jednotlivých Programových rámcích k dosažení synergických účinků, kterých by nebylo dosaženo prostřednictvím projektů individuálních?

Jak již bylo uvedeno výše, v rámci PRV vzniká synergický efekt propojováním podnikatelských subjektů v rámci dodavatelsko-odběratelských vazeb. Pořízením nového vybavení vznikají požadavky na rozšiřování spolupráce s dodavateli.

Klíčová zjištění:

1. Vznik synergického efektu při realizaci podnikatelských aktivit v rámci dodavatelsko-odběratelských vztahů

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.6 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?

Spolupráce, jako jeden z pilířů metody LEADER, je realizována napříč všemi programovými rámci. A to i bez zvýhodňování v rámci preferenčních kritérií. Díky realizaci projektů přes MAS, animační aktivitě MAS a realizaci i dalších projektů, jsou realizovány různé druhy spolupráce napříč sektory. Ne proto, že to chtějí pravidla, ale proto, že je to pro žadatele zajímavé a vícestranně výhodné.

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení
1. neidentifikováno		

C.8 Do jaké míry podpořily intervence Programu rozvoje venkova místní rozvoj ve venkovských oblastech?

Hlavním cílem této evaluační otázky je určit a vyhodnotit, do jaké míry došlo ke změnám území ve vybraných aspektech kvality života.

Otázka je zodpovězena na základě zjištění vyplývajících z případových studií a opírá se o expertní znalosti členů Focus Group.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Seznam výzev a seznamy předložených projektů (pro identifikaci projektů, ve kterých mohlo dojít příspěvku na hodnocené aspekty kvality života)
- Případové studie
- CSSF14+ (hodnota indikátoru „Počet nově vytvořených pracovních míst“)

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Focus Group
- Škálování
- Syntéza

Odpovědi na evaluační podotázky

C.8.1) Do jaké míry přispěly intervence v PR PRV k rozvoji v jednotlivých kritériích místního rozvoje:				
Infrastrukturní projekty (komunikace, objekty) byly v rámci realizovaných projektů řešeny jen minimálně – jedná se o administrativně náročnou činnost, která ve většině případů vyžaduje i větší objem finančních prostředků. Některá z možných opatření PRV proto ani nebyla v rámci programového rámce definována (lesní, zemědělské komunikace). Částečně došlo k podpoře budování a obnovy podnikatelské infrastruktury. Hlavní zaměření však bylo na strojní a technologické vybavení.				
Služby a místní infrastruktura ve venkovských oblastech (v území MAS) se zlepšily				
○	X	○	○	○
služby a místní infrastruktura se rozhodně zlepšily	služby a místní infrastruktura se spíše zlepšily	služby a místní infrastruktura jsou zcela beze změny	služby a místní infrastruktura se spíše zhoršily	služby a místní infrastruktura se rozhodně zhoršily
Odpověď: Většina realizovaných projektů se týkala výrobních procesů, služby byly řešeny jen okrajově – např. služby veterinární ambulance. V rámci konzultací připravované výzvy však zaznamenáváme zvýšený zájem podnikatelských subjektů nabízejících služby (topenář, autoservis).				
Přístup ke službám a místní infrastruktuře ve venkovských oblastech (v území MAS) se zlepšil				
○	X	○	○	○

přístup ke službám a místní infrastruktúře se rozhodně zlepšil	přístup ke službám a místní infrastruktúře se spíše zlepšil	přístup ke službám a místní infrastruktúře se nezměnil	přístup ke službám a místní infrastruktúře se spíše zhoršil	přístup ke službám a místní infrastruktúře se rozhodně zhoršil
Odpověď: Díky zlepšení služeb předpokládáme i zlepšení přístupu k těmto službám.				
Obyvatelé venkova (MAS) se zapojili do místních akcí				
○	○	x	○	○
obyvatelé venkova se rozhodně zapojovali do místních akcí	obyvatelé venkova se spíše zapojovali do místních akcí	obyvatelé venkova se do místních akcí zapojovali ve shodné míře jako dříve	obyvatelé venkova se do místních akcí spíše nezapojovali	obyvatelé venkova se do místních akcí rozhodně nezapojovali
Odpověď: Vzhledem k charakteru podporovaných projektů nebylo zaznamenáno přímé zapojování se veřejnosti do jejich realizace (toto v podstatě ani nebylo možné).				
Obyvatelé venkova (MAS) měli z místních akcí prospěch				
x	○	○	○	○
obyvatelé venkova měli z místních akcí rozhodně prospěch	obyvatelé venkova měli z místních akcí spíše prospěch	obyvatelé venkova mají z místních akcí stejný prospěch jako dříve	obyvatelé venkova spíše neměli z místních akcí prospěch	obyvatelé venkova rozhodně neměli z místních akcí prospěch
Obyvatelé venkova mají z realizovaných akcí jednoznačně prospěch – rozvoj firem přináší pracovní příležitosti na venkov, rozvíjející se firmy generují příjmy – zisky - daně, což může mít vliv na obecní rozpočty, spolupráci s neziskovým sektorem (např. formou sponzorství). V rámci PRV bude navrhováno nové PK a to zvýhodnění subjektů, které plní svou daňovou povinnost v rámci území MAS. Projekty propagují Evropskou unii a smysluplnost členství.				
Prostřednictvím SCLLD byly vytvořeny pracovní příležitosti				
V projektech podaných v 1. a 2. výzvě se žadatelé zavázali k vytvoření 6,5 pracovních míst (s vyčerpáním 50% plánované celkové alokace v PRV).				
Zvýšila se velikost MAS a počet obyvatel MAS				
Území MAS zůstalo stejné, počet obyvatel se nepatrně snižuje dlouhodobě (v řádech stovek obyvatel za sledované období).				
Klíčová zjištění:				
1. Realizace SCLLD přispívá k dlouhodobému rozvoji venkovských oblastí				

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.8 Do jaké míry podpořily intervence Programu rozvoje venkova místní rozvoj ve venkovských oblastech?

Odpověď:

Míra rozvoje je dána aktivitou obyvatel, podnikatelů a místních samospráv v jednotlivých obcích. Obecně lze konstatovat, že intervence PRV přispívá k rozvoji venkovských oblastí – vznikají nová pracovní místa, vznikají nové podnikatelské subjekty, stávající podnikatelé diverzifikují své činnosti.

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení
1. Návrh nového PK v PRV – zvýhodnění žadatelů, kteří si plní daňovou povinnost v rámci území MAS (dle sídla žadatele)	III.Q. 2019	Vedoucí zaměstnanec CLLD
2.		

3. Manažerské shrnutí výstupů a výsledků dosavadní implementace SCLLD

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Horní Pomoraví byla schválena 27.1.2016 nejvyšším orgánem místního partnerství a následně 13.1.2017 splnila podmínky věcného hodnocení příslušných řídicích orgánů, a následně začala příprava interních dokumentů a výzev MAS.

Strategie MAS obsahuje tři programové rámce, a to pro program IROP, OPZ a PRV, které jsou tvořeny těmito opatřeními CLLD:

Opatření IROP:

Doprava – je zaměřena na výstavbu a modernizaci chodníků a terminálu dopravy a výstavbu cyklostezek

Jednotky požární ochrany – je zaměřené na modernizaci jednotek požární ochrany

Zázemí pro sociální inkluzi – je zaměřené na modernizaci sociálních služeb i vznik komunitních center

Zázemí pro sociální podnikání – je zaměřené na vznik či rozvoj sociálních podniků

Školství – je zaměřené na modernizaci všech typů škol (vyjma středních škol)

Opatření PRV:

Zemědělská prvovýroba - opatření je zaměřeno na investice v živočišné a rostlinné výrobě, investice do zemědělských staveb, technologií, investice do pořízení mobilních strojů pro zemědělskou výrobu.

- Fiche s převisem poptávky nad finančními možnostmi dle finančního plánu
- Realizovány spíše menší projekty s CZV do 1 mil. Kč – cíleně podávány žádosti s menšími finančními požadavky pro zvýšení pravděpodobnosti podpoření žádosti
- Zájem zejména o pořízení zemědělské techniky
- 17 projektů v realizaci / realizovaných
- Návrh v rámci změn finančního plánu navýšit alokaci

Potravinářství – investice podporující moderní technologie a inovace v rámci potravinářské výroby. Investice do zpracovatelských provozů.

- Fiche s menší poptávkou než je plánovaná alokace
- Realizovány spíše menší projekty s CZV do 1 mil. Kč
- 5 projektů v realizaci / realizovaných
- Závazek vzniku 1,5 pracovního místa v rámci předložených projektů
- Návrh v rámci změn finančního plánu ponížít alokaci – úkol pro projektové manažery - zjistit absorpční kapacitu v území a s ohledem na zjištění upravit finanční plán

Rozvoj nezemědělského podnikání – podpora investic malých a mikropodniků vedoucí ke vzniku a rozvoji podniků působících zejména ve zpracovatelském průmyslu, stavebnictví atd. Nepřímým cílem je vznik nových pracovních míst na území MAS

- Poptávka odpovídající možnostem finančního plánu, očekávaný výrazný nárůst poptávky ze strany žadatelů (vzhledem k realizovaným konzultacím)
- Jsou realizovány jak malé projekty s CZV cca 100 tis. Kč, tak velké projekty s CZV 5 mil. Kč
- Největší poptávka po nákupu strojů, zařízení a vybavení do provozoven
- 15 projektů v realizaci / realizovaných

- Závazek vzniku 6 pracovních míst v rámci předložených projektů
- Návrh v rámci změn finančního plánu navýšit alokaci

Lesnictví – podpora investic do lesnických technologií a lesnických strojů

- Poptávka odpovídající možnostem finančního plánu, plánováno vyhlášení poslední výzvy s alokací zbývající dle finančního plánu
- Jsou realizovány jak malé projekty s CZV cca 200 tis. Kč, tak větší projekty s CZV 2 mil. Kč (lesnické traktory, vyvážedky)
- 6 projektů v realizaci / realizovaných
- Závazek vzniku 1 pracovního místa v rámci předložených projektů
- Návrh alokaci dle finančního plánu ponechat

Relax v lese – podpora neproduktivních investic v lesích – realizace aktivit zaměřených na posílení rekreační funkce lesa, podpora aktivit vedoucí k usměrňování návštěvnosti území, opatření k údržbě lesního prostředí a opatření k zajištění bezpečnosti návštěvníků lesa

- Fiche s výrazně menší poptávkou než je plánovaná alokace
- Realizace menších projektů s CZV do 500 tis. Kč
- 2 projekty v realizaci
- Návrh další výzvy již nevyhlašovat a finanční prostředky přelokovat do fichí s vyšší poptávkou

Projekty spolupráce MAS – podpora regionální značky, komunitního života a mezinárodní spolupráce

- Žádný projekt nerealizován, podána 1 žádost – odstoupeno od realizace

Návrh rozšířit programový rámec o projekty pro komunitu – v rámci článku 20 – nově fiche „**Komunitní život**“, využít nečerpaných prostředků z opatření 19.3.1. Projekty spolupráce, případně Relax v lese. Bude řešeno na podzimním jednání shromáždění partnerů – předpoklad září – říjen 2019

Opatření OPZ:

Prorodinná opatření -

Sociální inkluze – je zaměřené na zkvalitnění a rozvoj sociálních služeb, sociální práce a provozování komunitních center

Sociální podnikání – je zaměřené na rozvoj sociálních podniků

Opatření OPŽP: (rozšíření SCLLD o OPŽP schváleno dne 2.5.2018)

Biocentra a protierozní opatření – je zaměřené na zpomalení povrchového odtoku vody, protierozní ochranu a adaptaci na změnu klimatu

Parky a návsi – je zaměřené na revitalizace funkčních ploch a prvků sídelní zeleně

Tvorba podkladů pro evaluaci začala již roce 2018, kdy se uskutečnilo výjezdní jednání kontrolního výboru dne 9.11.2018, kdy proběhly kontroly na místě u čtyř žadatelů, kteří realizovali tři projekty v PRV a tři projekty v OPZ k nimž byly vytvořeny případové studie.

Evaluace probíhala od února 2019, kdy zaměstnanci MAS zpracovávali podklady o plnění finančního plánu a indikátorů, které byly předloženy na jednání shromáždění partnerů (nejvyšší plenární orgán místního partnerství) dne 5.3.2019. Na shromáždění kromě evaluace plnění cílů a smyslu strategie byla i otevřena otázka potřebných změn SCLLD v PRV (čl. 20) a sociálním podnikání. Následně probíhalo jednání programového výboru MAS (rozhodující orgán) dne 20. 3. 2019, kde byly dále diskutovány výsledky plnění SCLLD s vazbou na změnu SCLLD.

Dne 1.4.2019 proběhlo jednání kontrolního výboru, kdy proběhly další kontroly na místě spojené s tvorbou případových studií na projekty v IROP (čtyři projekty z oblasti školství a JPO), čtyři projekty podpořené z PRV a jednoho projektu nepobytových táborů podpořené přes OPZ.

Následně na konci května proběhli koordinovaná jednání orgánů MAS a fokusních skupin, které byly organizovány po ukončení příjmu žádostí v posledních výzvách IROP.

Odpovědnost za evaluaci SCLLD, respektive za schválení Evaluační zprávy je v souladu s dokumentem Statut Místní akční skupiny Horní Pomoraví, organizační složky svěřena Kontrolnímu výboru MAS.

Finální verze evaluační zprávy byla zaslána kontrolnímu a programovému výboru MAS před společným jednáním dne 18.6.2019, na kterém byla schválena.

Klíčové závěry evaluace oblast A:

Klíčové závěry/zjištění a doporučení k: Vyhlášení výzev a příjem žádostí:

Vyhlašování výzev je administrativně relativně dobře zvládnutý proces – příručky a návody jsou zpracovány přehledně. Problém je zdouhavá a často nestabilní práce v systému CSSF – iniciujeme prostřednictvím NS MAS požadavek na vyšší stabilitu a popř. zrychlení práce systému MS2014+. Přestože MAS i ŘO IROP mají vzorové šablony, tak proces schvalování trval několik měsíců.

Zájemcům o informace k jednotlivým výzvám jsou k dispozici tradiční informační kanály (web, e-mail, regionální média), žadatelé oceňují zejména osobní přístup a možnost osobních konzultací se zaměstnanci MAS. Velice kladně hodnotíme fundovanost a také promptnost pracovníků ŘO a platebních orgánů v případě konzultací složitějších dotazů.

Problémem je nepřipravenost žadatelů na předkládání projektů s nutným opatřením stavebního úřadu – často začínají řešit projektovou dokumentaci až ve chvíli, kdy je vyhlášena výzva. Je nutné posilovat animaci v území a klást důraz na vysoký stupeň připravenosti projektů, které zahrnují stavební práce.

Klíčové závěry/zjištění a doporučení k: Hodnocení žádostí o dotace a výběr projektů:

Největším problémem je formálnost hodnocení předložených projektů z PRV a IROP, kdy jsou posuzovány kritéria v podstatě jen způsobem splnil / nesplnil, doložit/ nedoložil. Pro členy zejména výběrové komise tento způsob hodnocení bez možnosti hodnotit kvalitu, účelnost a kontext projektu pro přínos regionu, není motivující, a to i s ohledem na vysokou administrativní a časovou náročnost.

Klíčové závěry/zjištění a doporučení k: Animační činnost (animace a komunikace):

Informace MAS Horní Pomoraví šíří prostřednictvím základních informačních kanálů – webová stránka, články v médiích, e-mailová rozesílka. Využívá různých organizovaných akcí k přenosu informací, nabízí osobní konzultace.

„Nejspolehlivějším“ zdrojem informací je pak úspěšný soused, obchodní partner či sousední obec.

Klíčové závěry/zjištění a doporučení k: Financování realizace SCLLD z IROP 4.2:

Doposud dobrá spolupráci při administraci vyúčtování a realizací projektů. V celkovém kontextu je nastavení financování realizace CLLD z IROP 4.2., velmi dobře nastavena.

Klíčové závěry/zjištění a doporučení k: Příprava integrované strategie CLLD:

Základním předpokladem kvalitně zpracované strategie, finančního plánu a indikátorů je reálná znalost území MAS. Velkým zklamáním bylo zásadní omezení možnosti podpory neziskového sektoru a velmi omezující nastavení specifických pravidel pro IROP, které překračovaly nastavení cílů OP.

Klíčové závěry evaluace oblast B:

B1 - Do jaké míry jsou východiska pro realizaci SCLLD, tj. závěry SWOT analýzy a Analýzy problémů a potřeb (APP) a identifikovaná rizika stále platná?

1. Duplicita vyhlášených výzev na stejný předmět dotace (různé zdroje na stejnou věc) – u projektu financovaných z ESIF není problém, ale největší zmatek a nepolechu způsobují dotace Olomouckého kraje a ministerstev (např. dotace na bezpečnosti: IROP, SFDI a kraj).
2. Poptávka žadatelů převyšující možnosti výzev a celkové alokace v SCLLD
3. Animace území je zásadní pro úspěšné čerpání a naplňování cílů strategie

B2 - Do jaké míry odpovídají cíle a opatření SCLLD aktuálním problémům a potřebám území MAS?

1. Realizace SCLLD spíše přispívá k řešení problémů identifikovaných v území v rámci alokovaných finančních prostředků. Při navýšení prostředků by řešení problémů mohlo být efektivnější.
2. Je nutno reagovat na potřebu rozvoje občanské společnosti rozšířením Programového rámce PRV o fichi korespondující s připravovaným článkem 20.
3. Je nutné zúžit fiche PRV Relax v lese, Projekty spolupráce, případně po přehodnocení absorpční kapacity v území také fichi Potravinářství
4. V programovém rámci IROP je potřeba zpracovat změnu finančního plánu na základě snížené alokace PR IROP díky „kurzové zdrátě“, což MAS učiní až po vyhodnocení probíhajících výzev IROP.
5. Je důležité zúžit zaměření podpory v PR IROP Doprava, Školství
6. Zvážit změnu alokace u opatření podporující sociální podnikání (IROP i OPZ) a to buď snížit alokaci z důvodu neúčelnosti nebo navýšit a cíleně zaměřit podporu na inkluzivní sociální podnikání

B3 - Do jaké míry jsou alokované finanční prostředky na jednotlivá Opatření/fiche Programových rámců dostatečné pro vyřešení identifikovaných problémů a potřeb v území MAS?

1. Dostatečná absorpční kapacita v PRV jako celku, nižší poptávka po fichi Relax v lese (nutno převalokovat v rámci změny strategie)

2. Dostatečná absorpční kapacita v IROP a OPZ, která je nyní účelně limitována nastavenými CZV žádostí o podporu, ale k řešení problémů a uspokojení potřeby v území je potřeba řádově vyšší alokace.

B4 - Do jaké míry obsahují Programové rámce právě taková Opatření/Fiche, o které je ze strany potenciálních žadatelů zájem?

PRV:

1. Velký převis poptávky u fiche Zemědělská prvovýroba, očekávána velká poptávka u fiche Rozvoj nezemědělského podnikání.
2. Nezájem o fichi Relax v lese a nižší zájem o podporu u fiche Potravinářství než jsme očekávali, nerealizované Projekty spolupráce
3. Chybějící prostředky pro rozvoj komunitního života. Převod finančních prostředků do fichí s větší absorpční kapacitou a implementace článku 20 PRV jako nové fiche.

IROP:

4. Nebyla předložena žádost na výstavbu či modernizaci dopravního terminálu či mateřské školy, přestože jsme s takovýmito projekty počítali
5. Nebyl předložen dostatek žádostí na výstavbu cyklostezek
6. Původně nízký zájem o modernizaci učeben ZŠ v roce 2017 byl díky dobré animaci území vystřídán enormním zájmem o konzultace u vyhlášených výzev na konci roku 2018

OPZ:

7. Nebyla předložena žádost na vznik či provoz dětské skupiny

OPŽP nehodnoceno.

Klíčové závěry evaluace oblast C:

C1 - V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2018 nachází (do jaké míry je průběh realizace v souladu s plánovaným harmonogramem výzev)?

4. Daří se realizovat plánované výzvy ve všech operačních programech
5. Výzvy jsou naplánovány dobře a nebylo potřeba je příliš modifikovat a neúspěšné výzvy byly pouze u IROP zaměřené na mateřské školy a komunitní centra, což souviselo s nedostatečnou animací v území.
6. Provádět kvalitnější přípravu výzev MAS a hodnotících kritérií věcného hodnocení

C2 - Do jaké míry přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů (věcný a finanční pokrok realizace SCLLD)?

1. Většina sledovaných indikátorů v PRV je překračována, finanční plán bude nutné upravit v rámci změny strategie
2. V IROP a OPZ bude muset dojít přehodnocení indikátory u opatření, kde nejsou realizovány plánované aktivity (tj. terminály, MŠ, dětské skupiny)
3. V rámci změny strategie bude nezbytné přehodnotit indikátory u sociálního podnikání v OPZ i IROP z důvodu zásadních změn na trhu práce

C6 - Jak přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů?

1. V IROP a OPZ bude muset dojít přehodnocení indikátorů u opatření, kde nejsou

realizovány plánované aktivity (tj. terminály, MŠ, dětské skupiny)

2. V rámci změny strategie bude nezbytné přehodnotit indikátory u sociálního podnikání v OPZ i IROP z důvodu zásadních změn na trhu práce

Identifikovaná zjištění budou v řadě případů promítnuta do změny SCLLD, které bude projednáno v 2. polovině roku 2019 shromážděním partnerů.

3.1 Evaluační postup

Evaluační postup, tj. způsob zodpovídání jednotlivých evaluačních otázek a jejich podotázek je vždy uveden u příslušné evaluační otázky, respektive podotázky.

3.2 Harmonogram zpracování mid-term evaluace

MAS Horní Pomoraví realizovala příslušné činnosti mid-term evaluace dle harmonogramu uvedeného v následující tabulce.

Tabulka 12 – Skutečný harmonogram klíčových činností mid-term evaluace SCLLD MAS Horní Pomoraví

Aktivita	Datum zahájení činnosti (od)	Datum ukončení činnosti (do)	Datum
Zpracování mid-term evaluace	1. 2. 2019	30. 6. 2019	
Seznámení se Zadáním, šablonou Evaluační zprávy	1. 2. 2019	30. 4. 2019	
Sebeevaluace v Oblasti A	1.4.2019	31.5.2019	
Evaluace v Oblasti B	1.5.2019	31.5.2019	
Příprava podkladů na jednání Focus Group	1.5.2019	20.5.2019	
Jednání Focus Group			31.5.2019
Zodpovězení Evaluačních otázek a podotázek v Oblasti B	15.5.2019	10.6.2019	
Evaluace v Oblasti C	1.1.2019	10.6.2019	
Příprava podkladů pro zpracování polostrukturovaných rozhovorů s příjemci	1.1.2019	31.3.2019	
Realizace polostrukturovaných rozhovorů s příjemci	1.4.2019	20.5.2019	
Zpracování případových studií k projektům v realizaci (ukončeným projektům)	1.1.2019	31.5.2019	
Jednání Focus Group			31.5.2019
Zodpovězení Evaluačních otázek a podotázek v Oblasti C	15.5.2019	10.6.2019	
Projednání a schválení Evaluační zprávy odpovědným orgánem MAS			18.6.2019
Předložení Evaluační zprávy MMR-ORP skrze ISKP14+			28.6.2019